

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียน
เกษตรกรรมลดลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2532

THE OPINIONS OF AGRICULTURAL TEACHERS ABOUT DECREASING OF AGRICULTURAL
STUDENTS IN HINHER SECONDARY LEVEL; KALASIN PROVINCE IN 1989.

นางสาวสุวิมล ธีระกุล การพิมพ์

ห้องสมุด

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027778

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร (การผลิตสัตว์)

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวนาถอนงค์ การเพิ่ม

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

ครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร (การผลิตสัตว์)

ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรม
ลดลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2532

THE OPINIONS OF AGRICULTURAL TEACHERS ABOUT DECREASING OF
AGRICULTURAL STUDENTS IN HIGHER SECONDARY LEVEL; KALASIN PROVINCE IN 1989.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุที่นักเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรม
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนลดลง และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่สอนวิชา
เกษตร อันจะเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของแผนการเรียน-
เกษตรกรรมต่อไป

วิธีการศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าหาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสำรวจ
จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์ ทำการสร้าง
แบบสอบถาม ทดสอบแบบสอบถามจากนั้นก็นำมาแก้ไขประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ อาจารย์ที่สอน
วิชาเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 15 โรงเรียน
อาจารย์จำนวน 87 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์
บางส่วนมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และไปขอรับคืนด้วยตนเอง
และสัมภาษณ์บางส่วนในขณะที่ไปขอรับแบบสอบถามกลับจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน 84 ชุด คิดเป็น
ร้อยละ 96.55 นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเต็มคะแนนเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่าอาจารย์เกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี อายุราชการ
11-20 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวุฒิการศึกษาครุทางเกษตรโดยตรงอาจารย์
เกษตรนอกจากมีงานสอนแล้วยังมีหน้าที่อื่นอีก เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาห้องเรียน เป็นอาจารย์ที่-
ปรึกษาโครงการต่าง ๆ จำนวนอาจารย์ที่เคยและไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการ, เทคนิค
การสอนและการฝึกทักษะวิชาชีพเกษตรอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน แหล่งความรู้และสื่อการสอนของ-
อาจารย์ส่วนใหญ่ได้จากสถานศึกษาที่สำเร็จและจากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตนเองพร้อมทั้งพบว่าอาจารย์จะมีระดับการใช้สื่อประกอบการสอนแต่ละประเภทแตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะใช้กระดานชอล์กทุกครั้งที่สอน ใช้ของจริงบ่อยครั้ง สไลด์นานๆ ใช้ครั้ง

สำหรับสภาพทั่วไปของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดสอนวิชาเกษตรกรรม พบว่าส่วนใหญ่โรงเรียนต่างๆ เคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรมซึ่งโรงเรียนที่เคยเปิดแผนการเรียนเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันไม่เปิดสอนแล้วนั้นส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากไม่มีนักเรียนเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรม รองลงมาพบว่า สภาพของโรงเรียนไม่เหมาะสมและขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนในวิชาเกษตรและปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรจะอยู่ในรูปการเรียนเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ โรงเรียนส่วนใหญ่จะมีพื้นที่สำหรับการเกษตรประมาณ 1 - 10 ไร่ และใช้น้ำจากน้ำบาดาล น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง บึงต่างๆ โรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับการจัดสอนสาขาไม้ดอกไม้ประดับและมีสถานที่สำหรับการจัดสอนวิชาเกษตรไม่เพียงพอ เช่น ห้องสมุดที่มีตำราเกษตร ห้องบรรยายเกษตร โรงฝึกงานเกษตรและมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนไม่เพียงพอ

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงนี้สำหรับคณาธิการศึกษาตอบว่านักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมน้อยพร้อมทั้งถูกจำกัดสิทธิการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาสามัญน้อย คณาธิการประกอบอาชีพพบว่าเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้วงานที่ตรงกับสาขาเรียนได้น้อยพร้อมทั้งวัยและความรู้ความสามารถประสบการณ์มีไม่เพียงพอทำให้ขาดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ด้านหลักสูตรการบริหารและการจัดอบรมการเรียนการสอนพบว่า หลักสูตรขาดเป้าหมายที่แน่นอนและการเรียนภาคปฏิบัติไม่สัมพันธ์กับทฤษฎีพร้อมทั้งไม่สามารถปฏิบัติได้จริง การเรียนจึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จด้านสื่อ-อุปกรณ์และความเหมาะสมของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแคลนสื่อ-อุปกรณ์สำหรับการจัดสอนวิชาเกษตร และมีพื้นที่ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม ด้านงบประมาณและค่านบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดงบประมาณ อาจารย์เกษตรขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

ข้อเสนอแนะจากอาจารย์เกษตร คณาธิการประกอบอาชีพควรเน้นการทำกรเกษตรที่ครบวงจร รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ควรส่งเสริมค่านเงินทุนให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตร ปลุกฝังค่านิยมให้รักงานอาชีพอิสระ คณาธิการศึกษาควร

แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยายโอกาสการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปและขยายสิทธิการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา พร้อมทั้งเปิดสอนวิชาสามัญมากขึ้น ด้านหลักสูตรและการบริหาร สถานศึกษาควรมีเป้าหมายที่แน่นอนซึ่งถ้าทำได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระก็ควรมีการรองรับว่าจะให้สำเร็จการศึกษาในแต่ละแผนการเรียนไปศึกษาต่ออะไรและทำอะไรต่อไปบ้าง ด้านการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาเกษตรควรมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้จริงและหากสภาพโรงเรียนไม่อำนวยต่อการเรียนปฏิบัติก็ควรให้นักเรียนมีโอกาสไปปฏิบัติงานนอกสถานที่หรืออาจทำในรูปของโครงการต่างๆ โดยมีครุฑติดตามผลงานอย่างจริงจังและควรเชิญผู้มีความรู้ทางด้านเกษตรมาบรรยายพิเศษบ้าง ด้านสื่ออุปกรณ์ควรมีการอบรมฝึกการใช้สื่ออุปกรณ์ให้กับครูผู้สอนและมีการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ ด้านงบประมาณผู้บริหารควรส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ด้านบุคลากรอาจารย์เกษตรควรมีความเข้าใจในหลักสูตรพร้อมทั้งมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่ทักษะทางการเกษตรเป็นอย่างดีและควรให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์เกษตร

ขอเสนอแนะของผู้ทำปัญหาพิเศษ

ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้เป็นการหาสาเหตุที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงและรวบรวมข้อเสนอแนะจากอาจารย์สอนวิชาเกษตรซึ่งงานปัญหาพิเศษนี้ เรื่องนี้ ควรมีการติดตามนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรว่าเมื่อสำเร็จแล้วนักเรียนเหล่านั้นไปทำอะไรบ้าง ไปเรียนต่อหรือไปทำงานอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นการได้ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านก้าวเรียนวิชาชีพเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กิติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือหลายฝ่าย ข้าพเจ้าขอขอบ
พระคุณอาจารย์ รมณีย์ อาภาภิรม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำตลอดจนตรวจ
แก้ไขข้อบกพร่อง จนกระทั่งจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มได้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทุกท่าน
ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ตอบแบบ-
สอบถามและขอขอบพระคุณ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาชีพเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณความดีจากการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ขอมอบแด่ บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ และผู้มี
พระคุณทุกท่านที่ได้วางรากฐานและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ข้าพเจ้า

นาถอนงค์ การเพิ่ม

กุมภาพันธ์ 2533

สารบัญ

หน้า

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

ก-ค

กิติกรรมประกาศ

ง

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์

2

วิธีการดำเนินการ

4

ขอบเขตของปัญหา

4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4

บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

6

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

11

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

17

การสุ่มตัวอย่าง

17

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

17

วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

17

การทดสอบแบบสอบถาม

18

วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

19

วิธีการรับแบบสอบถามคืน

19

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

20

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

21

ผลการวิจัย

24

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

52

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นการเตรียมการให้เยาวชนของชาติ ในช่วงอายุ 12 - 18 ปี ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าและเหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ เยาวชนในวัยดังกล่าวถือได้ว่าเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่และยังเป็นวัยที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศอีกด้วย การจัดการศึกษาในระดับดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องให้ความรู้และประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนเหล่านั้นได้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีรวมทั้งการฝึกปฏิบัติให้เกิดความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความขยัน อดทน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในการปฏิบัติตนจนเกิดเป็นนิสัยและความเคยชินในการปฏิบัติงานอาชีพของแต่ละบุคคล ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวันได้อย่างเหมาะสม

จากเป้าหมายเพื่อให้ผู้จบการศึกษามีความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานพอแก่การดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้ กรมสามัญศึกษาจึงจัดระบบการศึกษาใน โรงเรียนบังคับให้นักเรียนเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพซึ่งได้แก่ วิชาการงานสาขาต่าง ๆ และให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพใดก็ได้ตามแผนการเรียนทางอาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของนักเรียนและความเป็นไปได้ของทางโรงเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ วิชาเกษตรกรรมก็เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานอาชีพซึ่งเมื่อก่อนได้มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ความสนใจและเลือกเรียนเป็นจำนวนมาก

แต่ปัจจุบันนักเรียนได้ให้ความสนใจและเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมน้อยลงซึ่งจะสังเกตได้จากสถิติของฝ่ายทะเบียนและวัดผลของโรงเรียน โรงเรียนอนุกุศลนารี อ. เมือง จ. กาฬสินธุ์ มีผู้เลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายดังนี้

* ปี 2525	จำนวน	115 คน
ปี 2526	"	122 คน
ปี 2527	"	112 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี	2528	จำนวน	82	คน
ปี	2529	"	42	คน
ปี	2530	"	38	คน
ปี	2531	"	35	คน
ปี	2532	"	18	คน

จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนที่สนใจในวิชาเกษตรลดลงเป็นอย่างมาก ทั้งที่โอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปก็มีมากโดยจะเห็นได้จากหลักสูตรของวิทยาเขตเกษตรกรรม - กาศลีนธุ์ และวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วไป ได้เปิดรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อในระดับ ปวส. เกษตรกรรมใช้เวลา 2 ปีเท่านั้นและศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี ซึ่งเทียบเท่ากับนักเรียนที่สามารถเข้าในมหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีแล้ว เวลาที่ใช้ในการศึกษาก็เท่ากัน และยังเป็นการศึกษาแบบการศึกษาให้ผู้นักเรียนมีโอกาสได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปได้ สำหรับผู้ที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อต้องไปประกอบอาชีพวิชาเกษตรกรรม ก็เป็นวิชาที่ให้ความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานในเชิงวิชาการได้เป็นอย่างดี ทุกคนสมควรให้ความสนใจศึกษาในสาขานี้ เพราะประเทศไทยก็เป็นประเทศที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่ปัจจุบันปรากฏว่าผู้สนใจเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมน้อยลงมาก

ผู้ทำปัญหาพิเศษจึงอยากทราบปัญหาและสาเหตุนี้ โดยมีความเห็นว่าผู้ที่ให้คำตอบหรือให้สาเหตุถึงจำนวนนักเรียนให้ความสนใจจะลดลงได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดทางหนึ่งก็คือ อาจารย์ผู้สอนเอง การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลง ตามแนวความคิดของอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร เพื่อจะนำข้อมูลมาพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประโยชน์ ในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาต่อไป โดยทำการศึกษาเฉพาะอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของอาจารย์
2. ศึกษาสาเหตุที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเรียนแผนการเรียน

เกษตรลดลงตามความคิดเห็นของอาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รวบรวมข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้มุ่งสำรวจถึงสาเหตุที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเรียนแผนการเรียน เกษตรน้อยลงและรวบรวมข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2523 ของจังหวัดกาฬสินธุ์โดยมีวิธีการทำและรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามตามโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ทางไปรษณีย์และสัมภาษณ์บางส่วน จำนวนข้อมูลทั้งหมด 87 ชุด จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 15 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์	จำนวน	7	คน
2. โรงเรียนอนุกุลนารี	"	10	คน
3. โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์	"	2	คน
4. โรงเรียนกมลาไสย	"	7	คน
5. โรงเรียนบัวขาว	"	9	คน
6. โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม	"	8	คน
7. โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร	"	6	คน
8. โรงเรียนรองคำ	"	5	คน
9. โรงเรียนสหสัมพันธ์ศึกษา	"	7	คน
10. โรงเรียนเขาวงพิทยาคาร	"	6	คน
11. โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา กรป.กลางอุบลรัตน์	"	3	คน
12. โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม	"	3	คน
13. โรงเรียนห้วยผึ้งวิทยา	"	6	คน
14. โรงเรียนคำม่วง	"	3	คน
15. โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร	"	<u>5</u>	คน
		<u>87</u>	คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 วิธีการดำเนินการ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัย
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนครูเกษียณในโรงเรียนต่าง
4. สร้างแบบสอบถามจากวัตถุประสงค์และสมมุติฐาน
5. ทดสอบแบบสอบถาม
6. ส่งแบบสอบถามและสัมภาษณ์บางส่วน
7. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปและเขียนรายงาน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสาเหตุที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดกาฬสินธุ์ เลือกรเรียนแผนการเรียน เกษตรกรรมน้อยลง
2. จากแนวความคิดของอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร จะได้นำมาพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในการจัดระบบการเรียนการสอนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโอกาสต่อไป

1.6 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

"ความคิดเห็น" ในใบุหาพิเศษนี้หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของ ครู - อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรอยู่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา ในห้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแสดงความคิดเห็นตามความคิดและความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียน เกษตรกรรมน้อยลง

"ครู-อาจารย์" หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์รับผิดชอบสอนวิชาเกษตรของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียน เกษตรกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"นักเรียน" หมายถึง นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

"แผนการเรียนเกษตรกรรม" หมายถึง วิชาเลือกอาชีพเกษตรกรรมที่ทางโรงเรียนพร้อมที่จะจัดให้นักเรียนได้เลือกเรียนได้อย่างอิสระและครบตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กรมสามัญศึกษา

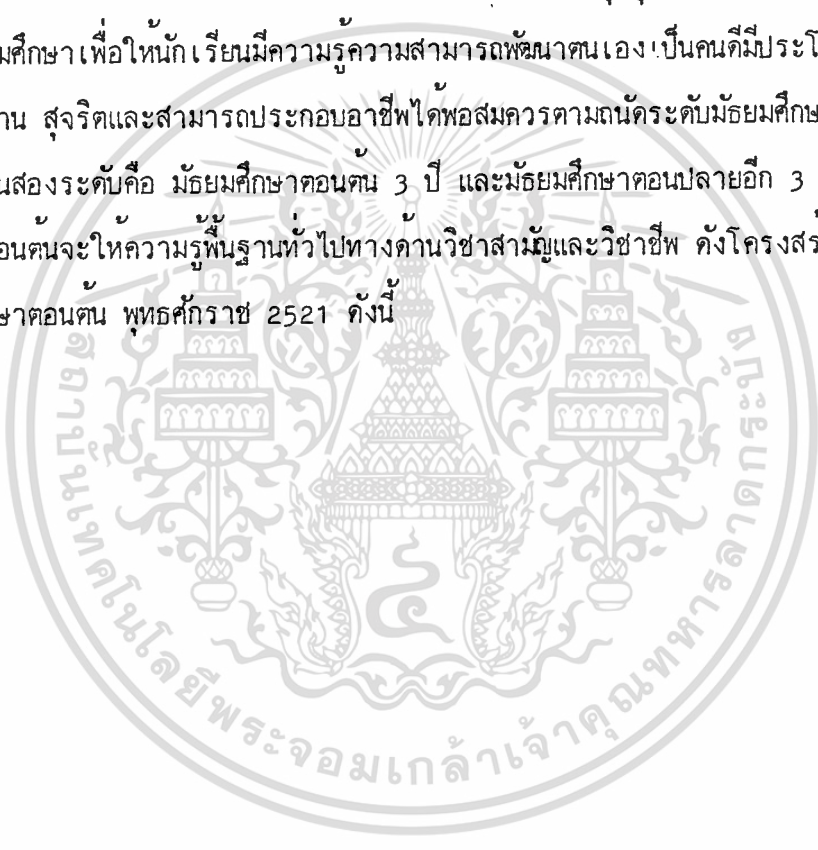

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

การให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศในระดับกลาง ซึ่งเป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษาตอนปลาย จุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถพัฒนาตนเองเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อสังคม ไม่รังเกียจงาน สุจริตและสามารถประกอบอาชีพได้พอสมควรตามเกณฑ์ระดับมัธยมศึกษาจะแบ่งการศึกษาออกเป็นสองระดับคือ มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลายอีก 3 ปี โดยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะให้ความรู้พื้นฐานทั่วไปทางด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ดังโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อปี					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)
1. ภาษา						
ภาษาไทย	4	-	4	2	4	4
ภาษาต่างประเทศ	-	6	-	6	-	8
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์	4	-	4	-	4	-
คณิตศาสตร์	4	-	4	-	-	6
3. สังคมศึกษา	5	-	5	-	5	4
4. พัฒนาบุคลิกภาพ						
พลานามัย	3	2	2	2	3	4
ศิลปศึกษา	2	2	2	4	-	6
5. การงานและอาชีพ						
การงาน	4	-	4	-	4	-
อาชีพ	-	6	-	6	-	12
รวม	26	6	26	6	20	12
	32		32		32	
กิจกรรมแนะแนว สอนซ่อมเสริม	3		3		3	
รวมทั้งสิ้น	35		35		35	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มวิชาชีพ
จะแบ่งเป็น 2 วิชา ได้แก่ วิชาการทำงาน และวิชาอาชีพ

วิชาการทำงานเป็นวิชาบังคับและเป็นวิชาพื้นฐานจำเป็นแก่การดำรงชีวิต วิชาที่ให้เรียน
ได้แก่ การดูแลรักษายาน งานช่างในยาน งานเกษตร งานผ้าและงานตัดเย็บ งานอาหารและ
โภชนาการ

ส่วนวิชาอาชีพ กำหนดให้เป็นวิชาเลือกตามความสนใจและความถนัด ได้แก่ อาชีพ
เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม ธุรกิจและนาฏศิลป์ - ดุริยางศิลป์

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นหลักสูตรหลังหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและเป็นหลัก
สูตรที่จบในตัวเอง โดยเน้นการเรียนรู้กลุ่มวิชาที่ผู้เรียนประสงค์จะใช้ประโยชน์ในการประกอบ
อาชีพโดยตรงเป็นพื้นฐานสำหรับหาความรู้เพิ่มเติมและการศึกษาต่อในระดับสูงโดยมีโครง
สร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ดังนี้

วิชาบังคับ (36 หน่วยการเรียนรู้)

วิชาสามัญ (24 หน่วย)	พื้นฐานอาชีพ (12 หน่วย)	
ภาษาไทย 6 หน่วย	ช่างอุตสาหกรรม 12 หน่วย	
สังคมศึกษา 6 หน่วย	เกษตรกรรม 12 หน่วย	
พลานามัย 6 หน่วย	คหกรรม 12 หน่วย	
วิทยาศาสตร์ 6 หน่วย	พาณิชยกรรม 12 หน่วย	
	ศิลปหัตถกรรม 12 หน่วย	
	ศิลปกรรม 12 หน่วย	

หมายเหตุ

1. หน่วยการเรียนรู้ = เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค
2. วิชาวิทยาศาสตร์บังคับ 6 หน่วยการเรียนรู้นั้นจะเลือกสาขาใดก็ได้ (วิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ, ฟิสิกส์, เคมี, ชีววิทยาหรือวิทยาศาสตร์ประยุกต์จากหมวดวิชาสัมพันธ์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524 ก็ได้) หรือเลือกหลายสาขารวมกันได้
3. วิชาเลือกตามแผนการเรียนหมวดวิชาชีพให้เลือกจากหลักสูตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ
4. วิชาพื้นฐานวิชาชีพ ให้เลือกสาขาใดสาขาหนึ่งแต่เพียงสาขาเดียว
5. วิชาเลือกตามแผนการเรียนที่เป็นหมวดวิชาชีพจะต้องเลือกให้สอดคล้องกับวิชาพื้นฐานวิชาชีพ
6. วิชาภาษาต่างประเทศเลือกเรียนได้ไม่เกิน 2 ภาษา

วิชาเลือก (ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยการเรียนรู้)

วิชาเลือกตามแผนการเรียน

ภาษาไทย	วิชาเลือกเสรี
สังคมศึกษา	(อาจเลือกเพิ่มเติมเพื่อเสริม
พลานามัย	วิชาเลือกตามแผนการเรียน
วิทยาศาสตร์	หรือเพื่อสนองความสนใจพิเศษ
คณิตศาสตร์	โดยเลือกจากกลุ่มวิชาที่ระบุไว้ใน
ภาษาต่างประเทศ	ในวิชาเลือกตามแนวแผนการเรียน)
ช่างอุตสาหกรรม*	
เกษตรกรรม	
คหกรรม	
พาณิชยกรรม	
ศิลปหัตถกรรม	
ศิลปกรรม	

* รายวิชาในกลุ่มวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม ให้เลือกจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 และหลักสูตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ

หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้เน้นการเลือกวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนจบไปประกอบอาชีพได้ดังที่ พนัส ทัศนาคินทร์ (2521: 82) ได้กล่าวถึงหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า จุดมุ่งหมายสำคัญๆ ของการมัธยมศึกษาชั้น ประการแรกต้องการสำรวจดูว่านักเรียนคนไหนมีความสนใจและความถนัดตามธรรมชาติรวมทั้งความสามารถทางสติปัญญาอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อเป็นรากฐานที่โรงเรียนจะแนะแนวนักเรียนให้รู้จักตนเองเพื่อจะได้สามารถเลือกเส้นทางในอนาคตว่าจะเรียนในระดับสูงต่อไปหรือควรจะไปประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา ในขั้นนี้แล้ว ประการที่สองก็คือการศึกษาในระดับนี้ไม่ได้มุ่งหวังจะให้เด็กเรียนได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษาเท่านั้นและในขณะนี้สภาพความเป็นจริงก็คือนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาประมาณร้อยละ 20 เท่านั้นที่จะมีโอกาสได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องหาทางที่จะให้ความรู้และทักษะอันเพียงพอที่จะไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยและเพื่อออกไปประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ประกอบกับในระดับนี้มีความเจริญทางกายและทางสมองได้เจริญขึ้นจนเกือบถึงจุดสูงสุดแล้วการเลือกอาชีพของเด็กในวันนี้จึงมีความแน่นอนยิ่งกว่าการเลือกอาชีพของเด็กในระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก

ทำนอง สิงคาลวณิช (2514 : 92) กล่าวว่า "...การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับคนทั่วไปทุกอาชีพและการศึกษาเป็นสิ่งทำความสำเร็จให้แก่บุคคลและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้..." ดังนั้นการศึกษาจึงมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการผลิตของประเทศและประเทศจะพัฒนาได้หรือไม่นั้นจะต้องพัฒนาคนก่อนเป็นอันดับแรกและกำลังคนเหล่านี้จะต้องผลิตในปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของประเทศ โดยเฉพาะกำลังคนทางการเกษตรระดับกลาง หรือระดับอาชีวศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในประเทศเพราะประเทศของเราเป็นประเทศเกษตรกรรม ในด้านการจัดการศึกษาโดยตรงนั้นรัฐได้มอบหมายให้หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบโดยตรงกับการจัดการศึกษาให้วางแผนการศึกษาสอดคล้องกับอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพเกษตร

ปัญญา ทิรัญรัมย์ (2527 : 41) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรและโปรแกรมการเรียนหรือแผนการเรียนดังนี้

หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่สถาบันการศึกษาได้จัดไว้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกเวลาเรียนปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนการเรียนหมายถึง รายวิชาหรือกระบวนวิชาที่จัดขึ้นไว้สำหรับให้นักเรียนแต่ละชั้น และแต่ละคนได้เรียนหรือเลือกเรียน

การศึกษาเกษตรหมายถึง กระบวนการเสริมสร้างสมรรถภาพของบุคคลทางด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ และพฤติกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลิตรวมทางเกษตร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการจำหน่าย อันจะช่วยให้มีความเจริญทางสติปัญญาทั้งในด้านศาสตร์ และศิลปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนการเพิ่มค่าให้กับบุคคลเป้าหมายทางการเกษตรทั่วไป (ปัญหา ทิรัณย์ศรี 2527 : 4)

แผนการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงมีโครงสร้างคล้ายกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของวิชาพื้นฐานวิชาชีพจะมีวิชาต่างๆ เหมือนกันจะต่างกันที่การกำหนด หน่วยกิตและหน่วยการเรียนเท่านั้น วิชาพื้นฐานวิชาชีพเกษตรกรรม ได้แก่

กษ 111	หลักพีชกรรม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียน
กษ 112	ดินและปุ๋ย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียน
กษ 121	หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียน
กษ 131	ช่างเกษตรเบื้องต้น	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียน
กษ 141	หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5	หน่วยการเรียน
กษ 151	หลักการถนอมผลผลิตผลเกษตร	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5	หน่วยการเรียน
กษ 161	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1	หน่วยการเรียน

ในส่วนของวิชาเลือกเสรีของแผนการเรียนเกษตรกรรมให้เลือกจากวิชาเลือกในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ซึ่งแยกออกเป็นกลุ่มวิชาต่างๆ คือ

1. กลุ่มวิชาพีชกรรม
2. กลุ่มวิชาสัตวบาล
3. กลุ่มวิชาช่างเกษตร
4. กลุ่มวิชาธุรกิจเกษตร
5. กลุ่มวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมเมื่อจบหลักสูตรแล้วถ้าไม่ศึกษาต่อก็ออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ถ้าศึกษาต่อสามารถศึกษาต่อได้ ดังนี้

1. ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเข้าศึกษาได้เฉพาะคณะศึกษาศาสตร์
2. ศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมระดับ ปวท. 2 ปี และเรียนต่อระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี หรืออาจเข้าศึกษาต่อระดับ ปวส. 2 ปี และเรียนต่อระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี โดยสามารถศึกษาต่อได้ทั้งสาขาเกษตรกรรมโดยตรงและครุศาสตร์เกษตร
3. ศึกษาต่อในวิทยาลัยครูทั่วไปซึ่งปัจจุบันได้เปิดหลักสูตร คือศึกษาต่อระดับ ปกศ. สูง 2 ปี และต่อระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี หรือจะศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี เลยก็ได้ อีกหลักสูตรหนึ่งคือศึกษาต่อระดับอนุปริญญา (อ.ว.ท.) 2 ปี และต่อระดับปริญญาตรีอีก 2 ปี

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

✓ ประเสริฐ ต้นจนาวัน (2527 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการสอนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12"

จากการวิจัยพบว่าการจัดการสอนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรกรรมควรเน้นจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำงานร่วมกันฝึกการเป็นผู้นำและให้รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดและตัดสินใจ ในการดำเนินงานอย่างมีเหตุผลและควรเน้นทักษะเนื้อหาวิชาอาชีพเกษตรกรรมเรื่องพืชกรรมและสัตว์บาล พร้อมทั้งเน้นให้มีการเรียนภาคปฏิบัติ เช่น อาจจะทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และปัญหาที่พบมากในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณและสวัสดิการในการนิเทศการฝึกงานของนักเรียน

✓ ขวนพิศ แซ่หู่ (2527 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการจัดการสอน การเรียนวิชาเกษตรกรรมจากแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พุทธศักราช 2526" จากการศึกษาได้ผลการวิจัยออกมาดังนี้ :

1. การนำรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภท วิชาเกษตรกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนเกษตรนั้นยังไม่เป็นการเหมาะสมเท่าที่ควร และหลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดเนื้อหาทางวิชาการ คำอธิบายรายวิชา และความยืดหยุ่นของเนื้อหาตามสภาพท้องถิ่นไว้ในระดับที่มีความเหมาะสมน้อย

2. การจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรทางโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้จัดให้นักเรียนเรียนหนักในสาขาเกษตรทั่วไป ซึ่งไม่ตรงกับ ความสนใจของนักเรียนมากนัก และการเรียนรายวิชาเลือกทางโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความสนใจและความต้องการ ส่วนทางด้าน การสอน ครู-อาจารย์เกษตรมีการจัดสอนอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่วิธีการสอนของครู-อาจารย์เกษตรบางวิธียังขาดความเหมาะสม

3. ครู-อาจารย์เกษตรยังไม่เข้าใจในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนไม่มากนัก ทั้งยังรับผิดชอบสอนหลายวิชาในระดับชั้นต่างๆ และต้องทำหน้าที่อื่น ๆ อีก ซึ่งมีส่วนทำให้การสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดอุดรดิตถ์ที่เปิดแผนการเรียนเกษตรยังขาดความพร้อมในด้านแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ สำหรับการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม

5. นักเรียนที่เรียนตามแผนการเรียนเกษตรทุกคนมีความเห็นว่าวิชาเกษตรมีประโยชน์ และนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

มานิต โลหะวิชัย (2532 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และความเข้าใจในจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครู-อาจารย์ เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7"

จากการวิจัยพบว่าครู-อาจารย์เกษียณส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสอนการเรียนทางด้านอาชีพเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนเกษตรกรรม ควรเน้นทางการฝึกทักษะอย่างมากเพื่อให้ทัดเทียมกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือออกไปประกอบอาชีพได้จริง และครู-อาจารย์อีกส่วนหนึ่งซึ่งมีจำนวนน้อยกว่ามีความเห็นว่าการสอนการเรียนควรให้นักเรียนมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามสภาพเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพต่อไป

จำเนียร วงศ์เพชรสอน (2531 : ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แนวความคิดเห็นในการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้าเรียนตามแผนการเรียนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาศึกษา 9"

จากการศึกษาพบว่าสภาพทั่วไปอาจารย์ทำหน้าที่คัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนคือ อาจารย์หมวดวิชาเกษตรมากที่สุด (71.97%) รองลงมาคือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ (14.65%) และน้อยที่สุดเป็นอาจารย์หัวหน้าฝ่ายแนะแนว (13.38%)

แนวความคิดในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามแผนการเรียนวิชาเกษตรพบว่าผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจารย์หัวหน้าฝ่ายแนะแนว อาจารย์หมวดวิชาเกษตร นำเอาเรื่องจุดมุ่งหมายที่สำคัญของโรงเรียนมาเป็นแนวความคิดในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นแนวความคิดเรื่องเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาเกษตร อันดับสามคือแผนการเรียนที่โรงเรียนจัดชั้น อันดับสี่คุณสมบัติประจำตัวบางประการ อันดับห้าความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์ อันดับที่น้อยที่สุดคือ แหล่งฝึกทักษะนอกโรงเรียน

นุชนาฏ วรรณะวาสิน (2528 : ก-ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตบางเขนสังกัดกรมสามัญศึกษาเกี่ยวกับการสอนการเรียนวิชาหลักพีชกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524"

ผลการศึกษา

เรื่อง ความเหมาะสมในการจัดเนื้อหาสาระ พบว่า นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่ม เพศ กลุ่มภูมิลำเนา กลุ่มประสบการณ์ และกลุ่มเลือกอาชีพ มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มอายุ กลุ่มคะแนนเฉลี่ย กลุ่มวิชาที่ชอบ และกลุ่มการทำงานที่คิดจะทำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในบางบท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง ระดับการปฏิบัติการของครูในการสอนการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มเพศ กลุ่มวิชาที่ชอบ กลุ่มการเลือกอาชีพ กลุ่มงานที่คิดจะทำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มอายุ กลุ่มคะแนนเฉลี่ย กลุ่มภูมิลำเนา และกลุ่มประสบการณ์มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในบางรายการ

เรื่อง การใช้อุปกรณ์ในการสอนการเรียนรู้วิชาหลักที่ศึกษารวม พบว่า นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มเพศ กลุ่มภูมิลำเนา และกลุ่มวิชาที่ชอบมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มอายุ กลุ่มคะแนนเฉลี่ย กลุ่มประสบการณ์ กลุ่มการเลือกอาชีพ และกลุ่มงานที่คิดจะทำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในบางรายการ

เรื่อง การประเมินผล พบว่า นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มเพศ และกลุ่มวิชาที่ชอบมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ นักเรียนที่แบ่งตามกลุ่มอายุ กลุ่มคะแนนเฉลี่ย กลุ่มภูมิลำเนา กลุ่มประสบการณ์ กลุ่มการเลือกอาชีพ และกลุ่มงานที่คิดจะทำมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในบางรายการ

สุทัศน์ ชำนิจศิลป์ (2531 : ก) ใ้ทำการศึกษาวิจัยในปีพุทธศักราช 2531 เรื่อง "ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาหลักการเลี้ยงตัวไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ จังหวัดบุรีรัมย์

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มนักเรียนตัวอย่างในการวิจัยได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิจากโรงเรียนประจำอำเภอที่มีครบจำนวนทุกชั้นเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอายุอยู่ระหว่าง 17-18 ปี ส่วนใหญ่จะพักอยู่กับบิดา-มารดาซึ่งประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม การทำไร่นา เลี้ยงสัตว์ คะแนนสะสมของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.96 ความคาดหวังนักเรียนมุ่งจะประกอบอาชีพอะไรก็ได้ที่มีโอกาส

สภาพการเรียนการสอน ครูที่สอนเป็นผู้ที่จบวุฒิในระดับ ปวส. มากกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่จะมีวุฒิทางการเกษตร วุฒิต่างทางการศึกษาจะมีน้อยกว่าวิธีสอนจะใช้ครูเพียง 1 คน สอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติโดยจำนวนนักเรียนแต่ละห้องจะมีมากกว่า 35 คน สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกงานในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจะมีพร้อมที่จะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ

ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการนำเอาหลักการของวิชาไปใช้ โดยนักเรียนได้ให้ความสำคัญและเห็นกับการเรียน วิชาเกษตรในระดับมัธยมและ

คิดว่าวิชาพื้นฐานอาชีพเกษตรกรรม มีความสำคัญมากต่อการศึกษาในระดับมัธยมโดยเฉพาะในด้านวิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป

เนื้อหาวิชานี้ น่าสนใจและมีความสัมพันธ์กันดีตรงตามความต้องการ ของนักเรียน และสามารถนำไปใช้ในระดับท้องถิ่นได้ โดยนำไปช่วยผู้ปกครองในการประกอบอาชีพการเกษตร นำไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้พิเศษแก่ตนเอง และนำไปเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรและบุคคลอื่น ๆ ตลอดจนการนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ซึ่งให้ความสำคัญในระดับปานกลาง

นักเรียนทุกคนมีความสนใจในการจะเลี้ยงสัตว์ เมื่อมีโอกาสและความพร้อมเพื่อเป็นการหารายได้เสริม

วิเชียร ชัยโย (2530 : ก.) ได้ทำการวิจัยปีพุทธศักราช เรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี"

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพส่วนตัวของนักเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และวิธีการเรียนการสอนในวิชาบังคับพื้นฐานอาชีพเกษตรและวิชาเลือกเกษตร มีความคาดหวังจากการศึกษาครั้งนี้ว่าคงจะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนและวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ผลการศึกษาจากการศึกษาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 16-21 ปี ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมแต่เด็กนักเรียนมีความสนใจและอยากเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพพาณิชยกรรมมากที่สุด

เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนวิชาเลือกอาชีพเกษตรนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาเลือกเกษตร คือ ช่วยในการหารายได้ ได้ปฏิบัติจริง ช่วยให้อุปลักษณ์และสนใจเรียนวิชาเกษตรมากขึ้น ส่วนวิธีการสอนของครูเกษตรสอนดีในระดับปานกลาง อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้มากคือกระดานดำและหนังสือแบบเรียนต่าง ๆ การประเมินครูจะให้ข้อดีส่วนคะแนนทฤษฎีน้อยกว่าปฏิบัติ ซึ่งจะประเมินผลหลังจากบทเรียน 2-3 บทขึ้นไป ประเมินผลตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ชอบ ครูจะให้คะแนนปฏิบัติแต่ละชั้นสะสมไป เรื่องวิธีการสอนที่ครูใช้มากได้มาก การสอบข้อเขียน และทดสอบย่อย ซึ่งเป็นวิธีการประเมินผลที่นักเรียนชอบมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อารยะ รุ่งประพันธ์ (2530 : ก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้เพื่อ 1. ศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน 2. ศึกษาเหตุผลของนักเรียนที่มีความต้องการเรียนต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมและเหตุผลของนักเรียนที่ไม่เลือกเรียนต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรม ทางด้านส่วนตัวของนักเรียน การศึกษา การประกอบอาชีพ ทุนค่านิยม และวิทยาลัยเกษตรกรรม 3. รวบรวมความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักเรียน

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2530 ของจังหวัดสุพรรณบุรี ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 10 โรงเรียน การคัดเลือกกลุ่มประชากรด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ประชากรโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน 262 ชุด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้การอยุ่ละและค่าเฉลี่ยผลการศึกษาพบว่า สภาพทั่วไปของนักเรียนได้เรียนโปรแกรมคณิต - วิทยาศาสตร์ - อังกฤษ เกษตร อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 15 ปี มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยให้เหตุผลว่า ไม่ชอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่เหมาะกับความรู้ ความสามารถและนิสัยของตนเอง รองลงมาได้แก่ ด้านวิทยาลัยเกษตรกรรมไม่จัดใหม่หอพักของวิทยาลัยเกษตรกรรมไม่จัดใหม่หอพักของวิทยาลัยและวิทยาลัยตั้งอยู่ไกลตัวเมือง ด้านการศึกษา ไม่เห็นความก้าวหน้าทางการศึกษาต่อ ด้านนี้ ด้านการประกอบอาชีพ เห็นว่าเมื่อเรียนค่านี้อันจบแล้วหางานทำยาก ด้านค่านิยม ยังเห็นว่าผู้ที่เรียนเกษตรคือผู้ที่เรียนไม่เก่ง ไม่มีเกียรติ ด้านทุนในการเรียนเห็นว่าค่าใช้จ่ายยังสูงตามลำดับ สำหรับผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมได้ให้เหตุผลว่า ชอบอาชีพเกษตรกรรมมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง รองลงมาได้แก่ ด้านการศึกษาเห็นว่า เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ด้านการประกอบอาชีพเห็นว่าเมื่อเรียนค่านี้อันจบแล้วมีงานทำอย่างกว้างขวาง ทุนในการศึกษาต่ำเหมาะสมกับฐานะทางครอบครัว ค่านิยม เห็นว่าผู้เรียนเกษตรไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่เรียนไม่เก่งตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ของจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งหมด 87 คน

3.2 การสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนน้อยจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ฉะนั้นจึงใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัยทำปัญหาพิเศษในครั้งนี

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามซึ่งลักษณะแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้กำหนดลักษณะเนื้อหาไว้ 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบ่งย่อยได้ 2 หัวข้อดังนี้

ตอนที่ 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์เกษตร

ตอนที่ 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกแผนการเรียน เกษตรกรรมลดลง

ตอนที่ 3 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหานี้

3.4 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามจากตำรา การสร้างแบบสอบถาม การวิจัยและวิทยานิพนธ์ สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ เพื่อให้ได้ลักษณะของแบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็นตอนๆ ตามวัตถุประสงค์ของการทำงานพิเศษเพื่อสะดวกในการสร้างแบบสอบถามและการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

3. นำวัตถุประสงค์แต่ละข้อมาตีความ ขยายความแล้วคัดเลือกส่วนที่ตรงและสามารถจะสรุปให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้

4. นำสิ่งที่ได้จากข้อ 3 มาตั้งเป็นคำถาม-คำตอบโดยให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนเองและเป็นคำถามชนิดเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางตรงตามวัตถุประสงค์

3.5 การทดสอบแบบสอบถาม

เมื่อสร้างแบบสอบถามและผ่านการพิจารณาแก้ไขเรียบร้อยแล้วก็นำแบบสอบถามนี้ไปทดสอบ ผู้วิจัยได้ทดสอบกับอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวนอาจารย์ที่ใช้ทดสอบแบบสอบถามทั้งหมด 3 คน

เมื่อทดสอบแบบสอบถามเสร็จแล้วก็นำกลับมาแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งข้อบกพร่องที่พบได้แก่

ตอนที่ 1 ถามเนื้อหาหลายเรื่องในตอนเดียวกันทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามสับสน
การแก้ไข แบ่งเนื้อหาในตอนที่ 1 ออกเป็นหัวข้อย่อยได้ 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์เกษตร

ตอนที่ 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อ 8 ถามว่างานที่ท่านรับผิดชอบตามที่มิอะไรบ้าง
ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจส่วนใหญ่ตอบแค่ว่าสอนหนังสือซึ่งทำให้ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์

การแก้ไข ในข้อ 8 แบ่งย่อยได้ 2 ข้อ และตั้งคำถามใหม่ดังนี้

8. งานในหน้าที่ของท่านคือ

8.1 งานสอน

1. วิชา.....ชั้น.....

2. วิชา.....ชั้น.....

8.2 นอกจากงานสอนแล้วงานอื่นที่ท่านได้รับมอบหมายจากหมวดวิชาและจากทางโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ครูที่ปรึกษาห้องเรียน	( ) ครูที่ปรึกษาโครงการต่างๆ
( ) ช่วยงานวิชาการ	( ) ช่วยงานปกครอง
( ) ช่วยงานธุรการ	( ) ช่วยงานกิจกรรม
( ) เป็นหัวหน้าหมวดวิชา	( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เมื่อแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วก็ดำเนินการจัดพิมพ์ลงไขโรเนียวเป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อจะส่งไปยังสถานที่ทำการวิจัยต่อไป

3.6 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขออนุญาตทำการวิจัยในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่ ทม.1504/ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละแห่งในสังกัดกรมสามัญศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีทั้งหมด 15 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมตอบแบบสอบถามและผู้วิจัยได้ออกหนังสือขอความร่วมมือครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ตอบแบบสอบถามโดยมีการชี้แจงถึงวิธีและลักษณะการตอบแบบสอบถามโดยละเอียด

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามถึงผู้ตอบทางไปรษณีย์ตามจำนวนอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งได้สำรวจจำนวนอาจารย์ของแต่ละโรงเรียนเรียบร้อยแล้วตั้งแต่ขั้นตอนการเขียนโครงร่างปัญหาพิเศษ

3.7 วิธีการรับแบบสอบถามคืน

ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองโดยแจ้งให้แต่ละโรงเรียนทราบล่วงหน้าก่อนว่าจะไปขอรับคืนวันไหน ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ส่งแบบสอบถามจนกระทั่งไปขอรับแบบสอบถามคืนอยู่ในระหว่าง วันที่ 17 ธันวาคม 2532 ถึงวันที่ 29 ธันวาคม 2532

3.8 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ถึงแม้ว่าผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองแต่มีบางโรงเรียนที่รวบรวมแบบสอบถามได้ไม่ครบจำนวน เนื่องจากอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่ส่งแบบสอบถามและวันที่ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามอาจารย์เหล่านั้นไม่ไปโรงเรียน

จำนวนแบบสอบถามส่งไปทั้งหมดจำนวน 87 ชุด ได้รับคืน 84 ชุด คิดเป็น 96.55 เปอร์เซ็นต์ ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัยเรื่องนี้ได้แบ่งการรายงานออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบ่งย่อยได้ 2 หัวข้อดังนี้

1.1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์เกษตร

1.2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกแผนการเรียน

เกษตรกรรมลดลง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ใช้สถิติดังนี้

1. การหาค่าร้อยละ ซึ่งใช้ในการหาค่าทั้ง 3 ตอน

2. การหาค่าแต้มคะแนนเฉลี่ยใช้ในการหาค่า 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ใช้ในการหาค่าแต้มคะแนนเฉลี่ยในตอนที่ 1.2 ของแบบสอบถามและใช้สำหรับคำถามเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของพื้นที่ ความเพียงพอของสถานที่ และความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดสอนวิชาเกษตรกรรม ซึ่งใช้สูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{(x_3 \times 3) + (x_2 \times 2) + (x_1 \times 1)}{N}$$

สำหรับคำถามที่เกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นที่

โดยกำหนดให้ $\bar{x}$ = แต้มคะแนนเฉลี่ย

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

x_3 = จำนวนผู้ตอบว่าเหมาะสมมาก

x_2 = จำนวนผู้ตอบว่าเหมาะสมปานกลาง

x_1 = จำนวนผู้ตอบว่าเหมาะสมน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนโพธิ์ตากวิทยาคม มีอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับเฉลี่ยมาตรฐานเพื่อใช้เปรียบเทียบค่าแถมคะแนนเฉลี่ย ได้กำหนดไว้เป็นช่วงๆ ดังนี้

$$1.00 - 1.66 = \text{เหมาะสมน้อย}$$

$$1.67 - 2.33 = \text{เหมาะสมปานกลาง}$$

$$1.34 - 3.00 = \text{เหมาะสมมาก}$$

สำหรับคำถามเกี่ยวกับความเพียงพอของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

$$\text{กำหนดให้ } \bar{x} = \text{แถมคะแนนเฉลี่ย}$$

$$n = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

$$x_3 = \text{สำหรับคำตอบที่เพียงพอ}$$

$$x_2 = \text{สำหรับคำตอบที่ไม่เพียงพอ}$$

$$x_1 = \text{สำหรับคำตอบไม่มี}$$

ระดับเฉลี่ยมาตรฐานเพื่อใช้เปรียบเทียบค่าแถมคะแนนเฉลี่ยได้กำหนดไว้เป็นช่วงๆ ดังนี้

$$1.00 - 1.66 = \text{ไม่มี}$$

$$1.67 - 2.33 = \text{ไม่เพียงพอ}$$

$$2.34 - 3.00 = \text{เพียงพอ}$$

กลุ่มที่ 2 สูตรการหาค่าเฉลี่ยที่ใช้สำหรับวิเคราะห์หาแถมคะแนนเฉลี่ยในตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{แถมคะแนนเฉลี่ย } (\bar{x}) = \frac{(x_1 \times 1) + (x_2 \times 2) + (x_3 \times 3) + (x_4 \times 4) + (x_5 \times 5)}{N}$$

$$\text{โดยกำหนดให้ } \bar{x} = \text{แถมคะแนนเฉลี่ย}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

$$x_1 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น}$$

$$x_2 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น}$$

$$x_3 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น}$$

$$x_4 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น}$$

$$x_5 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งได้กำหนดช่วงแถมคะแนนเฉลี่ยไว้ในตอนที่ 2 ดังนี้

แถมคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

กลุ่มที่ 3 สูตรการหาค่าเฉลี่ยที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์หาแถมคะแนนเฉลี่ยในตอนที่ 3 ของแบบ-
สอบถามใช้สูตรดังนี้คือ

$$\text{แถมคะแนนเฉลี่ย } (\bar{x}) = \frac{(x_1 \times 1) + (x_2 \times 2) + (x_3 \times 3) + (x_4 \times 4) + (x_5 \times 5)}{N}^*$$

- โดยกำหนดให้
- N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
  - x_1 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความข้อนั้น
  - x_2 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
  - x_3 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
  - x_4 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น
  - x_5 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ซึ่งได้กำหนดช่วงแถมคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

แถมคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้น
แถมคะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

* จากสูตรของประคอง กรรณสูต

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1.1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์เกษตร

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ เป็นการศึกษาถึงเพศ อายุ อายุราชการ สถานภาพ การสมรส ภูมิลำเนาเดิม ประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตร ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 1-13 มีรายละเอียดดังนี้

เพศและสถานภาพการสมรส

อาจารย์ส่วนใหญ่(72.61%) เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือ (27.28%) เป็นเพศหญิง และส่วนใหญ่ (86.90%) มีสถานภาพสมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน (ตารางที่ 1 และ 4)

อายุและอายุราชการ

อาจารย์ส่วนใหญ่ (69.04%) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี รองลงมา (20.23%) มีอายุระหว่าง 20-30 ปีและส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี และ ระหว่าง 11-20 ปีในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (41.66% และ 46.42%) ตามลำดับ (ตารางที่ 2 และ 3)

ภูมิลำเนาเดิม

อาจารย์เกษตรมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ (82.14%) (ตารางที่ 5)

ประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตร

อาจารย์ส่วนใหญ่ 46.42%) มีประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตรระหว่าง 6-10 ปี รองลงมา (39.28%) มีประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตรระหว่าง 11-15 ปี (ตารางที่ 6)

วุฒิการศึกษา

อาจารย์เกษตรส่วนใหญ่ (57.10%) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางครูเกษตรโดยตรง เช่น ค.บ. สาขาวิชาเกษตรกรรม มีบางส่วน (16.66%) มีวุฒิการศึกษาที่ไม่ใช่วุฒิโดยตรง เช่น วุฒิ ว.ท.บ. สาขาเกษตรศาสตร์ และส่วนน้อย (7.14%) มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เช่น วุฒิ ปก.ศ.สูง สาขาเกษตรกรรมศิลป์ นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์บางส่วน (5.95%) มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและไม่ใช่วุฒิต่างครุได้แก่ วุฒิ ปวส. สาขาเกษตรกรรม (ตารางที่ 7)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานในหน้าที่

อาจารย์ส่วนใหญ่สอนนักเรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่ ม.4, ม.5 และม.6 พร้อมกับมีงานอื่นนอกเหนือจากการสอนพบว่าส่วนใหญ่ (78.57%) เป็นครูที่ปรึกษาห้องเรียน รองลงมา (39.28%) คือเป็นครูที่ปรึกษาโครงการต่างๆ และช่วยงานกิจกรรมต่างๆ (ตารางที่ 8)

ประสบการณ์จากการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการ, เทคนิคการสอน

จากการศึกษาพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ (54.67%) เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการ, เทคนิคการสอนและอีกเกือบครึ่งหนึ่ง (45.23%) ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการ, เทคนิคการสอนเลย (ตารางที่ 9)

ประสบการณ์จากการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพเกษตร

พบว่าอาจารย์ที่เคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพเกษตรอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน (48.80%, 51.19%) ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

แหล่งความรู้ที่อาจารย์ใช้ในการสอน

ส่วนใหญ่ (90.42%) ได้จากการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา รองลงมา (82.14%) ได้จากการฝึกงานเพิ่มเติมด้วยตนเองและบางส่วน (34.52%) ได้จากทางโรงเรียนส่งไปฝึกอบรม (ตารางที่ 11)

แหล่งความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน

อาจารย์ส่วนใหญ่ (94.04%) เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราต่างๆ ด้วยตนเอง รองลงมา รับจากการสังเกตการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ผู้บรรยายอื่นๆ และมีบางส่วนเคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามาโดยตรง (ตารางที่ 12)

ระดับการใช้สื่อประกอบการสอน

พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้กระดานชอล์กทุกครั้งการสอนและจะใช้ของจริง, แผนภูมิ, แผนภาพ บ่อยครั้ง ส่วนสไลด์, เครื่องฉายข้ามศีรษะนานๆ ใช้ครั้ง (ตารางที่ 13)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1.2 เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสหเกษตรและสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ลักษณะการสอนวิชาสหเกษตรในปัจจุบันของแต่ละโรงเรียนปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งหมด 15 โรงเรียน จะมีอยู่ 10 โรงเรียนที่สอนวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการทำงาน และอีกจำนวน 5 โรงเรียนจะสอนเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการทำงานรวมกับการเปิดสอนเป็นแผนการเรียนเกษตรกรรมในบางระดับชั้น (ตารางที่ 14)

สภาพทั่วไปของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดสอนวิชาเกษตรกรรม

จากการศึกษาพบว่าจำนวนโรงเรียน 14 โรงเรียนเคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรม ส่วนโรงเรียนที่ไม่เคยเปิดนั้นพบว่า เป็นโรงเรียนที่เพิ่งเปิดสอนระดับชั้นมัธยมปลายและโรงเรียนที่เคยเปิดแผนการเรียนเกษตรกรรมแต่ปัจจุบันไม่เปิดสอนแล้ว ส่วนใหญ่(10 โรงเรียน)มีสาเหตุมาจากไม่มีนักเรียนเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรม รองลงมา(5 โรงเรียน)พบว่าสภาพของโรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรและอีก 5 โรงเรียน พบว่าสภาพของโรงเรียนไม่เหมาะสม (ตารางที่ 15)

จำนวนพื้นที่สำหรับการเกษตร

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียนมีพื้นที่ประมาณ 1 – 10 ไร่ รองลงมา 5 โรงเรียนมีพื้นที่ประมาณ 11 – 20 ไร่ และอีก 3 โรงเรียนมีพื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่ (ตารางที่ 16)

แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร (ตารางที่ 17)

พบว่าโรงเรียนจำนวน 10 โรงเรียนใช้น้ำจากน้ำบาดาลและอีก 7 โรงเรียนจะใช้น้ำจากบ่อน้ำแลหแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง บึงต่าง ๆ นอกจากนี้มีบางโรงเรียนใช้น้ำจากน้ำประปาและน้ำฝน

ความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรมสาขาต่างๆ

โรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่เหมาะสมมากสำหรับการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรม สาขาไม้ดอกไม้ประดับ รองลงมา มีพื้นที่เหมาะสมกับสาขาสัตว์ปีก, พืชผัก, พืชไร่, สัตว์น้ำ, สัตว์เล็ก, ไม้ผล ในระดับปานกลางและมีความเหมาะสมต่อสาขาสัตว์ใหญ่น้อย (ตารางที่ 18)

ตอนที่ 2

ผลการวิจัยความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกษตรเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงได้ผลการวิจัยโดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้
ด้านการศึกษาต่อ

- ตอบข้อความที่ว่า "นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมมีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมมีจำนวนน้อย" อาจารย์ส่วนใหญ่ (50%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น รองลงมา (33.09%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นและในระดับที่ใกล้เคียงกัน (10.70, 7.14, 7.14%) ตอบว่าไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.03 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมถูกจำกัดสิทธิในการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา" อาจารย์ส่วนใหญ่ (48.80%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น รองลงมา (26.19%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น มีบางส่วน (14.22, 8, 33%) ตอบว่าไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นตามลำดับและจำนวนน้อยที่สุด (2.38%) ตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.10 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมมีความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญน้อย จึงไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้" อาจารย์ส่วนใหญ่ (39.28, 23.80%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับข้อความนั้นตามลำดับและมีส่วนน้อย (3.57, 2.38%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.92 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมเมื่อมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปที่ต้องใช้ความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญมากมักจะประสบปัญหาในการเรียน เพราะพื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาสามัญน้อยทำให้การเรียนไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ" ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ (50%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น รองลงมา (33.33%) ตอบว่าเห็นด้วยกับ

ข้อความน้อยที่สุด (3.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.29% ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

ด้านการประกอบอาชีพ

- ข้อความที่ว่า "นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมสำเร็จแล้วทำงานทำที่เป็นงานของรัฐบาลหรืองานรับจ้างในภาคเอกชนที่ตรงกับสาขาที่เรียนยาก" ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ (52.38%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้ มีบางส่วน (19.04%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้และมีระดับเดียวกับ (13.09%) ตอบว่าไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้จำนวนน้อยที่สุด (2.38%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.61 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องปฏิบัติกลางแจ้งและทำงานหนักนักเรียนจึงไม่ชอบเรียนและไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม" อาจารย์ส่วนใหญ่ (47.61%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้ รองลงมา (34.52%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ มีบางส่วนที่ตอบในระดับเดียวกันและใกล้เคียงกัน (7.14, 7.14, 3.57%) ตอบว่าไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ตามลำดับ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.02 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "การขาดหลักประกันและความแปรปรวนในเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตร การจำกัดในเรื่องปริมาณการรับซื้อ การเอารัดเอาเปรียบในเรื่องราคาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรของพ่อค้าทำให้นักเรียนไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตร" อาจารย์ตอบในระดับใกล้เคียงกัน (34.52, 33.90%) คือเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับข้อความนี้ตามลำดับ และมีบางส่วน (8.33, 3.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ตามลำดับ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.78 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาเพื่อให้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย" อาจารย์ส่วนใหญ่ (51.19, 26.19%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ตามลำดับ และมีบางส่วน (9.52%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้และจำนวนน้อยที่สุด (3.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.59 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศตามหลักสูตรได้" อาจารย์ส่วนใหญ่ (42.85% 19.04%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีบางส่วน (15.47% 5.95%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.53 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน

- ตอบข้อความที่ว่า "การจัดสอนภาคปฏิบัติของโรงเรียนของท่านไม่สัมพันธ์กับทฤษฎีเนื่องจากขาดวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.95% 13.09%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีบางส่วนน้อย (5.95% 3.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.69 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "นักเรียนมาปฏิบัติงานนอกเวลาไม่สะดวกทำให้การเรียนวิชาชีพเกษตรไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (54.76% 21.42%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีบางส่วน (20.23%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.77 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ครู-อาจารย์ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (38.09% 19.04%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับและมีบางส่วน (23.80%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.47 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านสื่อ- วัสดุอุปกรณ์

- ตอบข้อความที่ว่า "ครู-อาจารย์ขาดความรู้ความถนัดในการใช้สื่อการสอนที่โครงการ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (45.23% 16.66%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและมีบางส่วน (21.42% 2.47%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.47 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.90 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "วัยและความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของนักเรียนที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังไม่เพียงพอ ไม่มีความมั่นใจพอที่จะประกอบอาชีพการเกษตรได้" อาจารย์ส่วนใหญ่ (40.46, 34.52%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ มีบางส่วน (15.47%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.74 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านหลักสูตรและการบริหาร

- ตอบข้อความที่ว่า "สถานศึกษามุ่งผลิตนักเรียนโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (40.47, 19.04%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับมีบางส่วน (13.09, 2.32%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.60 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "สถานศึกษามีใ้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระ แต่ก็มีใ้มุ่งเน้นใ้ให้นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรเรียนต่อในระดับสูงขึ้นใ้จึงใ้ให้นักเรียนขาดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายใ้ในชีวิตการศึกษา" อาจารย์ส่วนใหญ่ (52.38, 19.04%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีบางส่วนน้อย (8.33, 2.32%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.77 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "หลักสูตรกำหนดใ้ใ้ใ้การเรียนวิชาชีพเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แต่สภาพของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนปฏิบัติจึงใ้ใ้การเรียนวิชาชีพเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์" อาจารย์ส่วนใหญ่ (47.61%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น รองลงมา (20.23%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น มีส่วนน้อย (7.14%) ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.08 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "เนื้อหาที่กำหนดไม่สามารถนำไปใ้ประโยชน์ใ้เท่าที่ควร คือนักเรียนปฏิบัติจริงไม่ได้" อาจารย์ส่วนใหญ่ (42.85, 19.04%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีบางส่วน (14.28%) ตอบว่าไม่เห็นจำนวนน้อยที่สุด (3.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ต้องอ้างอิงถึงใ้เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใ้

- ข้อความที่ว่า "ท่านหาสื่อ-อุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา
"ไต่ถาม" อาจารย์ส่วนใหญ่ (51.19%) ตอบว่าเห็นด้วยและมีบางส่วนซึ่งอยู่ในระดับเดียวกัน
(15.47%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.53 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "โรงเรียนขาดแคลนสื่อ-อุปกรณ์สำหรับการเรียนวิชาชีวะเกษตร"
อาจารย์จำนวนที่ใกล้เคียงกัน (27.38% 30.95%) ตอบว่าเห็นและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อ
ความนี้ตามลำดับมีส่วนน้อย (4.76%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 8.64 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "สภาพโรงเรียนของท่านขาดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์
และสื่อการสอนวิชาเกษตร" อาจารย์ส่วนใหญ่ (47.61% 15.47%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็น
ด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ตามลำดับและมีบางส่วน (15.47%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.63 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองเมื่อให้หา-
อุปกรณ์การเรียนมาจากบ้าน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (39.28% 15.47%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็น
ด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ตามลำดับและมีบางส่วน (11.90% 7.14%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้ตามลำดับ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.08 ถือว่าไม่แน่ใจกับข้อความนี้

ความเหมาะสมของโรงเรียน

- ข้อความที่ว่า "โรงเรียนของท่านมีพื้นที่สำหรับให้นักเรียนปฏิบัติงานเกษตรไม่
เพียงพอ" ครู-อาจารย์เกษตรตอบในระดับใกล้เคียงกัน (44.04% 40.47%) ตอบว่าไม่เห็น
ด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับข้อความนี้ตามลำดับและส่วนน้อย (13.09%) ตอบว่าไม่เห็นด้วย
กับข้อความนี้

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.34 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้

- ข้อความที่ว่า "โรงเรียนของท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปดังนี้

แหล่งนำเพื่อใช้ทางการเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม

อาจารย์ส่วนใหญ่ (58.33%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นและมีบางส่วน (3.57% 22.61%)
ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.11 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "พื้นที่สำหรับการเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม" อาจารย์ส่วนใหญ่ (38.09%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น รองลงมา (25%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น มีบางส่วน (14.28%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.53 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเกษตรและไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.57% 11.90%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและส่วนน้อย (9.52%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.34 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "อยู่ในป่า ชุมชนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเกษตร" อาจารย์ส่วนใหญ่ (46.42%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นและมีคำตอบที่อยู่ในระดับเดียวกัน (7.14%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.32 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านงบประมาณ

- ตอบข้อความที่ว่า "ทางโรงเรียนของท่านจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนและพัฒนาหมวดวิชาเกษตรกรรม แต่ไม่เพียงพอตามความต้องการ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (63.09% 16.66%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและส่วนน้อย (7.04%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.80 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ทางหมวดวิชาเกษตรกรรมใช้งบประมาณไม่เหมาะสมจึงทำให้เกิดปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอเป็นประจำ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นและมีส่วนน้อย (5.95% 1.19%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อ-

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.23 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "ครูสอนวิชาเกษตรขาดขวัญและกำลังใจที่จะทำงานเนื่องจากสาเหตุดังนี้"

1. ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหาร อาจารย์ส่วนใหญ่ (47.61% 9.52%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับและมีบางส่วน (19.04%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.47 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

2. ขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน อาจารย์ครึ่งหนึ่ง (41.66% 10.71%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับส่วนที่เหลือ (23.80% 16.66% 7.14%) ตอบว่าไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.32 ถือว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "ขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง" อาจารย์ส่วนใหญ่ (60.71% 8.38%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นบางส่วน (8.38%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.57 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (50.57% 14.47%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับมีบางส่วน (10.71% 7.14%) ตอบว่าไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.59 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "มีปัญหาส่วนตัว" ส่วนใหญ่ (50%) ครู-อาจารย์เกษตรตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น รองลงมา (28.57%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นบางส่วน (20.23%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.38 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "ครูผู้สอนวิชาเกษตรมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ ทักษะทางการเกษตรไม่เพียงพอ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (64.28% 10.71%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับมีบางส่วน (23.80%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารลับ คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 2.40 ถือว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ตอบข้อความที่ว่า "ครูผู้สอนวิชาเกษตรไม่เข้าใจหลักสูตร" อาจารย์ประมาณครึ่งหนึ่ง (40.47%) เห็นด้วยและส่วนที่เหลือ (21.42% 11.90%) ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3 ถือว่าไม่แน่ใจในข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ครูไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณและสวัสดิการในการนิเทศโครงการหรือติดตามประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (59.52%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและมีคำตอบอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน (11.90% 9.52%) ตอบว่าไม่แน่ใจไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ตามลำดับ

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาจากการวิจัยในครั้งนี้โดยรวมขอเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังนี้

ด้านการประกอบอาชีพ

-ตอบข้อความที่ว่า "ควรจะแก้ไขทัศนคติที่ว่าเมื่อนักเรียน เรียนจบแล้วจะต้องทำงานของรัฐบาล หรืองานรับจ้างภาคเอกชนและปลูกฝังค่านิยมให้รักงานอาชีพอิสระ ให้มีความอดทน กล้าสู้งาน ไม่กลัวความลำบาก โดยจะต้องเน้นการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง" อาจารย์เกือบทั้งหมด (53.57% 39.28%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 4.32 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ควรจะเน้นการทำงานเกษตรที่ครบวงจร เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายเปรียบด้านการตลาด" อาจารย์ส่วนใหญ่ (69.04%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น รองลงมา (25%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและมีส่วนน้อย (4.76% 1.19%) ตอบว่าไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 4.17 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

คานคานนิยม

- ข้อความที่ว่า "ควรอธิบายให้เป็นที่เข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพ ที่ต้องมีการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะ ถ้าหากอยากประสบความสำเร็จในการเรียนและประกอบ อาชีพการเกษตรก็ต้องทำงานได้โดยไม่คิดถึงความยากลำบาก" อาจารย์ส่วนใหญ่ (58.33% - 27.38%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับส่วนคำตอบไม่เห็นด้วยและ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไม่มีใครตอบเลย

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 3.80 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "ควรแก้ไขทัศนคติที่มีต่ออาชีพการเกษตรที่ว่าเป็นอาชีพของคนราย ใต้อำนาจและสังคมไม่ยอมรับ โดยยกตัวอย่างและเชิญเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมาบรรยาย ให้เป็นที่เข้าใจและสร้างขวัญกำลังใจให้กับเด็กนักเรียนและควรเชิญผู้ปกครองญาติพี่น้องของนักเรียน มารับฟังร่วมด้วยจะได้แก้ไขทัศนคติที่ผิดๆ ไปพร้อมกัน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.57%) ตอบว่าเห็น ด้วย รองลงมา (34.52%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งมีบางส่วน (10.71%) ตอบว่าไม่แน่ใจกับข้อ ความนั้นและน้อยที่สุด (1.19%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 4.21 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

คุณหลักสูตรและการบริหาร

- ข้อความที่ว่า "สถานศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและแนว- โน้มในอนาคต พิจารณาในการเปิดรับนักเรียน เพื่อให้เขาเรียนในแต่ละแผนการเรียน" อาจารย์ ส่วนใหญ่ (57.76% 32.14%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความตามลำดับและคำ- ตอบที่ว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไม่มีใครตอบเลย

คิดเป็นแต้มคะแนนเฉลี่ย 4.19 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อความที่ว่า "เมื่อสถานศึกษามีได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบ อาชีพอิสระแล้วก็ควรมีการรองรับว่าจะให้สำเร็จการศึกษาในแต่ละแผนการเรียนนั้นๆ ไปศึกษา ต่ออะไร และไปทำอะไรต่อไปบ้าง" อาจารย์ส่วนใหญ่ (61.90%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น รองลงมา (27.38%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและมีบางส่วน (9.50% 1.19%) ตอบว่าไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ตอบข้อความที่ว่า "ควรมีการเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ด้านการเกษตรมาบรรยายพิเศษ เมื่อครูผู้สอนมีทักษะและความรู้ไม่เพียงพอ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (57.19%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น รองลงมา (26.19%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ส่วนคำตอบที่ว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นไม่มีใครตอบเลย

คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 4.09 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ด้านสื่ออุปกรณ์

ตอบข้อความที่ว่า "ควรมีการอบรมฝึกการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ให้กับครูผู้สอนเกษตร เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการใช้" อาจารย์ส่วนใหญ่ (61.90%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและมีน้อยมาก (1.19%) ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 4.46 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้งบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ หากเป็นไปได้เนื่องจากงบประมาณน้อยก็ควรระดมงบสร้างโดยค่านึงถึงความจำเป็นมากที่สุด" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.57% 44.04%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยกับข้อความนั้นตามลำดับส่วนข้อความที่ว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไม่มีใครตอบเลย

คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ควรชี้แจงและขอความร่วมมือกับนักเรียน ผู้ปกครองในการจัดหาสื่ออุปกรณ์มาจากบ้าน โดยบอกความจำเป็นและผลเสียหากเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ"

อาจารย์ส่วนใหญ่ (42.85%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นและมีส่วนน้อย 9.52% ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 3.64 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ท่านต้องการกิจกรรมหรือบริการทางสื่อการสอนดังนี้"

1. "การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการที่จะเลือกสื่อการสอนและอุปกรณ์ในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน" อาจารย์ส่วนใหญ่ (65.47%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นมีจำนวนน้อยมาก (1.19%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย 4.16 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

2. "ท่านมีความต้องการเสริมความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนและอุปกรณ์การปฏิบัติ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (67.85%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น ส่วนคำตอบที่ว่าไม่เห็นด้วยและไม่ค่อยเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นไม่มีใครตอบเลย

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.25 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

3. "ท่านต้องการจัดให้มีศูนย์สื่อการสอนขึ้นสำหรับผลิตสื่อ เก็บรักษาสื่อการสอนเป็น ส่วนกลาง" อาจารย์ส่วนใหญ่ (54.76%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น รองลงมา (28.57%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นและมีบางส่วน (4.76%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.33 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

4. "ท่านต้องการความรู้ในการผลิตสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติจาก วัสดุ ราคาถูกและมีการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้" อาจารย์ส่วนใหญ่ (66.66% 32.14%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ ส่วนข้อความที่ว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นไม่มีใครตอบ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.30 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

5. "ท่านต้องการให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและสนับสนุนในการทำสื่อการสอนวัสดุ อุปกรณ์การปฏิบัติและหากสิ่งใดจัดทำไม่ได้ก็ควรให้มีการจัดซื้อ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (64.28% - 38.33%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีจำนวนน้อยมาก (1.19%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.29 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ต่อข้อความที่ว่า "ในการจัดการสอนท่านคิดว่าการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่อไปนี้มีความจำเป็น ของจริง, หุ่นจำลอง, กระดานชอล์ก, แผนภูมิต่างๆ, แผนภาพ, โปสเตอร์, แผนภาพโปร่งใส และเครื่องฉายข้ามศีรษะ, สไลด์และเครื่องฉาย, วีดีโอและโทรทัศน์, ฟิล์มภาพยนตร์และเครื่องฉาย หนังสือนี้อุปกรณ์การเรียน, เครื่องขยายเสียง" อาจารย์ส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นและ บางส่วนจำนวนน้อยตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.05 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านความเหมาะสมของโรงเรียน

- ตอบข้อความที่ว่า "ทางโรงเรียนควรจัดสภาพทั่วไปของโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนเกษตร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ให้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมเพียงพอ มีพื้นที่ที่เหมาะสมและเพียงพอ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.38% 28.57%) ตอบว่าเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับและมีบางส่วนจำนวนน้อย (4.76%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.95 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "หากทางโรงเรียนไม่สามารถจัดสภาพทั่วไปของโรงเรียนให้เหมาะสมตามข้อ(22) ได้ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการออกไปเรียนและปฏิบัติงานเกษตรนอกสถานที่ยัง โดยจัดสรรงบประมาณสำหรับการใช้จ่ายทางค่าน้ำมันด้วย" อาจารย์ส่วนใหญ่ (48.80% 41.66%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ มีจำนวนน้อย (3.57%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.32 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านงบประมาณ

- ตอบข้อความที่ว่า "ผู้บริหารควรส่งเสริมในการเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการหรือควรคำนึงถึงความจำเป็นมากที่สุด" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.57%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและมีจำนวนน้อยอยู่ในระดับเดียวกัน (4.76%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 3.90 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

ด้านบุคลากร

- ตอบข้อความที่ว่า "ท่านต้องการขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่คือ"

1. ต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร
2. ต้องการความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน
3. ต้องการความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน
4. ต้องการความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 5. ต้องการเพิ่มอัตราเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์ส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและคำตอบที่ว่าไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไม่มีใครตอบเลย

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.30 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ครูผู้สอนวิชาเกษตรควรเข้าใจหลักสูตรพร้อมทั้งมีพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์ทักษะทางเกษตรเป็นอย่างดี" อาจารย์จำนวนมากที่สุด (54.76%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น รองลงมา (40.47%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น มีบางส่วน (1.19% 2.38%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.44 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

คานการแนะแนว

- ตอบข้อความที่ว่า "ฝ่ายแนะแนวของทางโรงเรียนควรจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครองทราบถึงเป้าหมายของรัฐบาลและกรมสามัญศึกษาในการ เปิดแผนการเรียนแต่ละแผนว่าต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติอย่างไร" อาจารย์จำนวนมากที่สุด (59.52%) ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น รองลงมา (32.19%) ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นและจำนวนน้อยมาก (2.38%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.21 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ฝ่ายแนะแนวควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครองทราบถึงความสำคัญของการเกษตร โดยอาจเชิญผู้ที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ เกษตรกรรมมาบรรยายให้นักเรียน ผู้ปกครองรับฟังก่อนมีการเลือกแผนการเรียนต่างๆ" อาจารย์ส่วนใหญ่ (51.19% 44.04%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.39 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ตอบข้อความที่ว่า "ฝ่ายแนะแนวควรเชิญอาจารย์ที่อยู่ในสถาบันการศึกษาทางเกษตรในระดับที่สูงขึ้นไปมาบรรยายถึงโอกาสและความก้าวหน้าในการศึกษาต่อการเรียนสาขาเกษตรกรรม" อาจารย์ส่วนใหญ่ (53.57%, 44.04%) ตอบว่าเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้นตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก (2.38%) ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

คิดเป็นเต็มคะแนนเฉลี่ย 4.39 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

สรุปและขอเสนอแนะ

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้และประสบการณ์ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไปจนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีพในชีวิตประจำวันได้ กรมสามัญศึกษาจึงจัดระบบการศึกษาในโรงเรียนโดยให้เรียนวิชาพื้นฐานอาชีพและเปิดเป็นแผนการเรียนทางอาชีพต่างๆ วิชาเกษตรกรรมเป็นอีกวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเมื่อก่อนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ความสนใจและเลือกเรียนเป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันปรากฏว่านักเรียนให้ความสนใจและเลือกเรียนน้อยลง ทั้งที่อาชีพการเกษตรนับว่าเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและเป็นอาชีพหลักของคนไทยซึ่งนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วไม่ได้เรียนต่อต้องออกไปประกอบอาชีพนั้นมีจำนวนมาก โดยเฉพาะนักเรียนตามต่างจังหวัด ซึ่งการประกอบอาชีพตอนแรกจะประกอบอาชีพตามพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ก็เป็นอาชีพเกษตรกรรม หากนักเรียนได้เรียนและมีพื้นฐานความรู้ด้านการเกษตรก็จะทำให้การประกอบอาชีพประสบผลสำเร็จและมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ

ผู้ทำปัญหาพิเศษได้เห็นความสำคัญและอยากทราบปัญหาสาเหตุที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงโดยมีความคิดว่าผู้ที่จะให้คำตอบที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงอีกทางหนึ่งคือ ครู-อาจารย์เกษตรที่ทำการสอนวิชาชีพเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอาจารย์เกษตรได้ประสบและเห็นสภาพต่างๆ มีความรู้และประสบการณ์ได้คลุกคลีกับนักเรียนตลอดมาและเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยที่สามารถแยกแยะและแก้ไขปัญหาเป็นและถ้าศึกษาวิจัยนั้นออกแล้วจะทราบสาเหตุจำนวนนักเรียนลดลงแล้วยังเป็นการรวบรวมขอเสนอแนะจากหลายๆ ความคิดเห็นซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโอกาสต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์บางส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัยคือ ค่าร้อยละและแท้มคะแนนเฉลี่ย โดยทำการศึกษาในกลุ่มอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 15 - โรงเรียน จำนวนอาจารย์ 87 คน เนื่องจากประชากรมีน้อยจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่างและใช้ประชากรเอทั้งหมดในการวิจัยมีการรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และผู้วิจัยไปขอรับไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามคืนด้วยตนเองและมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในบางส่วนในขณะที่ยังได้รับแบบสอบถามคืน 84 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.55%

สรุปผลการวิจัย

สภาพทั่วไปของอาจารย์เกษตร

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของอาจารย์พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีอายุ 31 - 40 ปี อายุราชการ 11 - 20 ปี มีสถานภาพสมรสแล้วอยู่ด้วยกัน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตรนาน 6 - 10 ปี มีวุฒิการศึกษาทางครูเกษตรโดยตรง อาจารย์เกษตรนอกจากมีงานสอนแล้วยังมีหน้าที่อื่นอีก เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาห้องเรียน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการต่างๆ และช่วยงานกิจกรรม จำนวนอาจารย์ที่เคยและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการเทคนิคการสอนและการฝึกทักษะวิชาชีพเกษตรอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน แหล่งความรู้ต่างๆ และสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ในการสอนส่วนใหญ่ได้จากสถานศึกษาที่สำเร็จและจากการค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองพบว่าอาจารย์มีระดับการใช้สื่อประกอบการสอนแต่ละประเภทแตกต่างกัน โดยใช้กระดานชอล์กทุกครั้ง ที่สอน ของจริงใช้บ่อยครั้ง สไลด์นานๆ ใช้ครั้ง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดสอนวิชาเกษตรกรรม

จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่โรงเรียนต่างๆ เคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรมส่วนที่ไม่เคยเปิดมีส่วนน้อยมาก โดยโรงเรียนที่เคยเปิดแผนการเรียนเกษตรกรรมแต่ปัจจุบันไม่เปิดสอนแล้วส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากไม่มีนักเรียนเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรม รองลงมาพบว่าสภาพของโรงเรียนไม่เหมาะสมและขาดอุปกรณ์การสอนในวิชาเกษตรและปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรจะอยู่ในรูปแบบการเรียนเป็นวิชาพื้นฐาน วิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปโรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่สำหรับการเกษตรประมาณ 1 - 10 ไร่ และส่วนใหญ่แหล่งน้ำที่ใช้ได้จากน้ำบาดาล น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง บึงต่างๆ นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่เหมาะสำหรับการจัดสอนสาขาไม้ดอกไม้ประดับและไม่เหมาะสมต่อสาขาวิชาเกษตรการเลี้ยงสัตว์ใหญ่และโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีสถานที่สำหรับการสอนวิชาเกษตรกรรมไม่เพียงพอ เช่น ห้องสมุดที่มีตำราเกษตรส่วนที่มีเพียงพอคือ เรือนเพาะชำและที่ไม่มีเลยคือโรงเก็บปุ๋ย สำหรับวัสดุอุปกรณ์ในการจัดสอน :-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะมีหนังสือหลักสูตรและคู่มือวิชาเกษตรเพียงพอ แต่มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนวิชาช่างเกษตร, วิชาการเลี้ยงสัตว์, วิชาพืชกรรมและหนังสือเรียนไม่เพียงพอ

ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกแผนการเรียนเกษตร-กรรมลดลง

จากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ด้านการศึกษาตอนนั้นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการที่นักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมมีจำนวนน้อยพร้อมทั้งถูกจำกัดสิทธิในการเลือกคณะในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาสามัญน้อย เมื่อมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปจะประสบปัญหาเกี่ยวกับไม่คอยมีพื้นฐานด้านวิชาสามัญ

ด้านประกอบอาชีพ

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการที่นักเรียนเมื่อเรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมแล้วหางานที่ตรงกับสาขาที่เรียนยาก พร้อมทั้งเป็นอาชีพที่ค่อนข้างงานหนักและผลผลิตที่ได้มีความแปรปรวนในเรื่องราคา, ปริมาณการรับซื้อ, การถูกเอารัดเอาเปรียบ ทั้งยังขาดการสนับสนุนด้านเงินทุนแก่นักเรียน ซึ่งวัยและความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของนักเรียนก็ยังไม่เพียงพอไม่มีความมั่นใจพอที่จะประกอบอาชีพได้

ด้านหลักสูตรและการบริหาร

จากการศึกษาพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานศึกษามุ่งผลิตนักเรียนโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและขาดเป้าหมายที่แน่นอนและหลักสูตรกำหนดให้มีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแต่ปรากฏว่าไม่สามารถปฏิบัติจริงพร้อมทั้งไม่สามารถทำโครงการเกษตรต่างๆได้ จึงทำให้การเรียนวิชาชีวะเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน

พบว่าการปฏิบัติไม่สัมพันธ์กับทฤษฎีเนื่องจากสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่อำนวยและขาดวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนพร้อมทั้งนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาปฏิบัติงานนอกเวลาไม่สะดวก การเรียนวิชาเกษตรจึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ

ด้านสื่อ-วัสดุอุปกรณ์

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนต่างยังขาดแคลนสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ด้านความเหมาะสมของโรงเรียน

พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่สำหรับการเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม

ด้านงบประมาณ

โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

ด้านบุคลากร

ส่วนใหญ่พบว่าอาจารย์ขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานของรัฐบาล และเอกชน การส่งเสริมจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน พร้อมทั้งพบว่าอาจารย์ไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณและสวัสดิการในการนิเทศโครงการหรือติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะนี้ไต่รวบรวมจากความคิดเห็นอาจารย์ เกษตรที่สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งรวบรวมข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ด้านการประกอบอาชีพ

1. ควรจะแก้ไขความคิดที่ว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบแล้วจะต้องทำงานของรัฐบาลหรืองานรับจ้างภาคเอกชนและปลูกฝังค่านิยมให้รักงานอาชีพอิสระ ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาได้ กระทือร้อนรองการความก้าวหน้าในชีวิต
2. ควรจะเน้นการทำการเกษตรที่ครบวงจรเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียเปรียบด้านการตลาด
3. รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ควรส่งเสริมด้านเงินทุนให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตร

ด้านการศึกษาต่อ ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
4. ควรขยายโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คานการศึกษาต่อ

4. ควรขยายโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปให้มากขึ้นและขยายสิทธิการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้นพร้อมทั้งเปิดสอนวิชาพื้นฐานทางด้านวิชาสามัญให้ใคร่เรียนมากขึ้นเพื่อจะได้มีโอกาสสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้มากกว่าเดิมและไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดพื้นฐานความรู้ด้านวิชาสามัญ

คานคานนิยม

5. ควรชักชวนนักเรียนก่อนที่จะเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตรให้ทราบและเป็นที่ยอมรับก่อนว่าการเรียนวิชาเกษตรต้องเรียนด้วยใจรักและมีความตั้งใจจริงพร้อมกับต้องมีความอดทน เพราะต้องปฏิบัติจริงจึงจะเกิดทักษะ นักเรียนจะได้พิจารณาความเหมาะสมของตัวเองและควรเชิญเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพเกษตรมาบรรยายพิเศษเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และเป็นแรงจูงใจหรือแนวทางให้กับนักเรียน

คานหลักสูตรและการบริหาร

6. สถานศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มในอนาคตเพื่อพิจารณาในการเปิดรับนักเรียนเข้าเรียนในแต่ละแผนการเรียน

7. ถ้าสถานศึกษานั้นมิได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระแล้วก็ควรมีการรองรับว่าจะให้ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละแผนการเรียน ไปศึกษาต่ออะไรและไปทำอะไรต่อไป

คานการจัดระบบการเรียนการสอน

8. เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาชีพเกษตรควรมีทั้งภาคทฤษฎีที่เป็นวิชาการและภาคปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และพยายามนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์มากที่สุด

9. เมื่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติเกษตรควรให้นักเรียนมีโอกาสไปปฏิบัตินอกสถานที่อาจทำในรูปแบบโครงการเกษตรต่างๆ

10. ควรจัดให้มีการฝึกงานพิเศษตามสถานที่ตั้งของรัฐบาลและเอกชน เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้กับนักเรียนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและรู้จักของหน่วยงานและประชาชนทั่วไป

11. ควรมีการเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ด้านการเกษตรมาบรรยายพิเศษเมื่อครูผู้สอนมีทักษะและความรู้ไม่เพียงพอ

ด้านสื่ออุปกรณ์

12. ควรมีการอบรม ฝึกการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ให้กับอาจารย์ที่สอนเกษตร เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการใช้

13. ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้งบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ กับความต้องการ หากเป็นไปได้เนื่องจากงบประมาณน้อยก็ควรแบ่งสรรคโดยคำนึงถึงความจำเป็นที่สุด

14. ควรชี้แจงและขอความร่วมมือกับนักเรียน ผู้ปกครองในช่วยหาสื่ออุปกรณ์มาจากบ้าน โดยบอกความจำเป็นและผลเสีย หากเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ

15. ควรมีการอบรมครู-อาจารย์เกษตร เกี่ยวกับวิธีการใช้ การเลือกซื้อ การเก็บรักษา วิธีการสร้างสื่อการสอนวัสดุอุปกรณ์จากวัสดุที่ราคาถูกและมีการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้

ความเหมาะสมของโรงเรียน

16. ทางโรงเรียนควรจัดสภาพทั่วไปของโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนเกษตร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ให้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมพอเพียง มีพื้นที่ที่เหมาะสมและพอเพียง

17. หากโรงเรียนไม่สามารถจัดสภาพทั่วไปของโรงเรียนให้เหมาะสมตามข้อ(16) ได้ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการออกไปเรียนและปฏิบัติงานเกษตรนอกสถานศึกษา โดยจัดสรรงบประมาณสำหรับการใช้จ่ายทางด้านนี้ด้วย

คานงงบประมาณ

18. ผู้บริหารการส่งเสริมในการเรียนเกษตรกรรมและจัดสรรงบประมาณให้พอเพียง กับความต้องการหรือควรคำนึงถึงความจำเป็นมากที่สุด

คานบุงคลากร

- 19. ควรให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์เกษตร
- 20. อาจารย์เกษตรควรมีความเข้าใจในหลักสูตรพร้อมทั้งมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ มีทักษะทางการเกษตรเป็นอย่างดี

ในการวิจัยนั้นนอกจากจะรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วยังมีการสัมภาษณ์ อาจารย์ในบางส่วนซึ่งได้ผลการวิจัยดังนี้

จากการสัมภาษณ์อาจารย์บางโรงเรียนนั้นส่วนใหญ่ได้ขอเสนอแนะว่านักเรียนระดับมัธยมตอนปลายที่อยู่ตามต่างจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดกาฬสินธุ์และโดยส่วนใหญ่โรงเรียนที่อยู่ต่างอำเภอไม่ใช่โรงเรียนที่อยู่...ในจังหวัดจากการที่ได้สอนและสังเกตของอาจารย์ส่วนใหญ่จะมีสติปัญญาในระดับปานกลางทำให้ความสามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาและระดับที่สูงขึ้นไปได้น้อย ซึ่งข้อบกพร่องนี้มาจากหลายสาเหตุ เช่นสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่อำนวย สภาพครอบครัวไม่อำนวย สภาพสังคมไม่ส่งเสริมเพราะอยู่ในถิ่นห่างจากแหล่งความรู้ทางวิชาการและค่านิยม และนักเรียนบางส่วนซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนทั้งหมดแล้ว จะเห็นว่ามีย่น้อยมากที่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนนักเรียนที่เหลืออีกจำนวนมากเมื่อไม่ได้เรียนต่อก็จะออกไปช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพซึ่งส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดจะประกอบอาชีพการเกษตร และนักเรียนอีกส่วนหนึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้วจะมุ่งเข้าสู่สังคมเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร เพื่อหางานทำ

จากสภาพดังกล่าวอาจารย์ในจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ให้ข้อเสนอว่า

- 1. เมื่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ทางโรงเรียนและผู้บริหารควรจะสนใจนักเรียนทุกกลุ่มทั้งกลุ่มที่มีระดับสติปัญญาดีก็ส่งเสริมให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปและนักเรียนที่เหลือซึ่งมีจำนวนมากที่ต้องออกไปประกอบอาชีพหรือในการหางานทำในที่ต่างๆซึ่งอาจารย์เกษตรบางท่านโดยทั่วๆไป ถึงอย่างไรวิชาชีพต่างๆก็ยังมีมีความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องถ่ายทอดให้แก่นักเรียนที่อยู่ตามต่างจังหวัดเพราะเขาสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้จริง

2. ครู อาจารย์ ควรติดตามนักเรียนที่จบการศึกษาแล้ว เมื่อนักเรียนออกไปประกอบอาชีพ ก็ควรให้คำปรึกษาแนะนำ กำลังใจและสนับสนุนและช่วยเหลือในบางโอกาส

จากผลการวิจัย พบสรุปสาเหตุการลดลงของจำนวนนักเรียนในแผนการเรียนเกษตรกรรมนั้น เนื่องจากถูกจำกัดสิทธิในการศึกษาต่อและมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้น้อย พร้อมทั้งพบว่านักเรียนไม่ชอบประกอบอาชีพคานันเพราะงานหนักและมีรายได้ไม่แน่นอน และเป็น การยากที่จะให้นักเรียนซึ่งมีอายุระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งเรียนเพื่อประกอบอาชีพอิสระ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารยะ รุณประพันธ์ (หน้า 16) อันเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และพบว่าสถานศึกษา ต่าง ๆ ไม่สามารถจัดให้นักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้เนื่องจากสภาพของโรงเรียน ไม่ เอื้ออำนวยและขาดวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ ต้นจางนาวัน และชวนพิศ แซ่หวุ่น (หน้า 11) นอกจากนี้สาเหตุของจำนวนลดลงยังเกี่ยวเนื่องมาจากโรงเรียน มีพื้นที่ไม่เหมาะสมไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์และการติดตามผลงานของอาจารย์ บุคลากรยังขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

ในการศึกษาทำปัญหาพิเศษได้พบปัญหาและอุปสรรค ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ทำปัญหาพิเศษเองคือผู้ทำปัญหาพิเศษทำงานลาช้า ทำให้กำหนดการคลาดเคลื่อน
2. ปัญหาจากการส่งแบบสอบถามแล้วมีกำหนดขอรับกลับเร็วเกินไปซึ่งผู้ทำปัญหาพิเศษได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และแจ้งให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่ามาขอรับคืนด้วยตนเองโดยกำหนดเวลาให้ทราบด้วย ซึ่งนับแต่วันเริ่มส่งถึงวันขอรับกลับมีเวลา 7-10 วันและช่วงที่ส่งแบบสอบถามเป็นช่วงที่อยู่ในเทศกาลปีใหม่ การส่งของไปรษณีย์จึงล่าช้ากว่าปกติปรากฏว่าโรงเรียนบางแห่งเพิ่งได้รับแบบสอบถาม เมื่อผู้ทำปัญหาพิเศษไปขอรับแบบสอบถามกลับจึงต้องใช้เวลาเวลานาน ทำให้เสียเวลาในการที่จะโรงเรียนต่อไปแต่ก็มีผลคือช่วงที่รอแบบสอบถามผู้ทำปัญหาพิเศษก็คือโอกาสพูดคุยกับอาจารย์เกษตร ได้ทราบถึงสภาพทั่วไป ปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ เพิ่มเติม

สำหรับข้อเสนอแนะจากผู้ทำปัญหาพิเศษ

1. ผู้ทำปัญหาพิเศษจะต้องกระตือรือร้นรู้จักแบ่งเวลาและทำตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัด มิฉะนั้นจะทำให้กำหนดการคลาดเคลื่อนและจะทำให้มีเวลาในการทำปัญหาพิเศษ สั้นเข้ามาซึ่งอาจจะ เป็นผลให้ผลงานนั้นขาดความสมบูรณ์หรืออาจไม่เสร็จตามกำหนดเวลา
2. ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้เป็นการหาสาเหตุที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเรียนแผนการเรียน เกษตรกรรมลดลงและรวบรวมข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในการทำงานวิจัยที่ต่อเนื่องจากปัญหาพิเศษ เรื่องนี้ ควรมีการติดตามนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน เกษตรว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วนักเรียนเหล่านั้นไปทำอะไรบ้าง ไปเรียนต่อหรือไปทำงานอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นการได้ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1 ลักษณะเพศของอาจารย์เกษตร

ลักษณะเพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	61	72.61
หญิง	23	27.38

ตารางที่ 2 อายุของอาจารย์เกษตร

อายุของอาจารย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>อายุ (ปี)</u>		
20 - 30	17	20.23
31 - 40	58	69.04
41 - 50	9	10.71
51 ปีขึ้นไป	-	-

ตารางที่ 3 อายุราชการของอาจารย์เกษตร

อายุราชการของอาจารย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>อายุราชการ (ปี)</u>		
1 - 5	6	7.14
6 - 10	35	41.66
11 - 20	39	46.42
21 - 30	4	4.76
31 ปีขึ้นไป	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 สถานภาพอาจารย์เกษตร

สถานภาพอาจารย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>สถานภาพการสมรส</u>		
โสด	7	8.33
สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน	73	86.90
สมรสแล้วแยกกันอยู่	3	3.57
เป็นหม้าย	1	1.19

ตารางที่ 5 ภูมิลาเนาเดิมอาจารย์เกษตร

ภูมิลาเนาเดิมครู-อาจารย์เกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ภูมิลาเนาเดิม</u>		
ภาคเหนือ	5	5.95
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	69	82.14
ภาคกลาง	7	8.33
ภาคใต้	2	2.38

ตารางที่ 6 ประสบการณ์ในการสอนเกษตรของอาจารย์เกษตร

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ประสบการณ์ในการสอนเกษตร (ปี)</u>		
4 - 5	6	7.14
6 - 10	39	46.42
11 - 15	33	39.28
20 ปีขึ้นไป	4	4.76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 วุฒิการศึกษาของอาจารย์เกษตร

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ระดับอนุปริญญา</u>		
ป.กศ.สูง(เกษตรกรรมศิลป์)	6	7.14
ป.ม.ก	-	-
ปวส. (เกษตรกรรม)	5	5.95
<u>ระดับปริญญาตรี</u>		
ว.ท.บ.(เกษตรศาสตร์)	14	16.66
ศศ.บ. (ภาษาไทย)	2	2.38
กศ.บ.(เกษตรศาสตร์)	7	8.38
ค.บ.(เกษตรศาสตร์)	48	57.10
สสบ.(ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์บัณฑิต)	2	2.38

ตารางที่ 8 งานในหน้าที่ของอาจารย์เกษตร

ประเภทของงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>งานสอน</u>		
ระดับ ม.4	56	66.66
ระดับ ม.5	46	54.76
ระดับ ม.6	63	75
<u>งานในหน้าที่อื่น</u>		
อาจารย์ที่ปรึกษาห้องเรียน	66	78.57
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการต่างๆ	33	39.28
ช่วยงานกิจกรรม	33	39.28
ช่วยงานปกครอง	16	19.04
ช่วยงานธุรการ	5	5.95
ช่วยงานวิชาการ	11	13.09
เป็นหัวหน้าหมวดวิชา	15	17.85
อื่นๆ เช่น ช่วยงานพัสดุ	3	3.57

ตารางที่ 9 ประสิทธิภาพจากการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการ, เทคนิคการสอนของอาจารย์เกษตร

ประสิทธิภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการสอน	46	54.76
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการสอน	38	45.23

ตารางที่ 10 ประสิทธิภาพจากการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพเกษตรกรรม

ประสิทธิภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพเกษตร	41	48.80
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพเกษตร	43	51.19

ตารางที่ 11 แหล่งความรู้ของอาจารย์ที่ใช้ประกอบการสอน

แหล่งความรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จากสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	76	90.47
จากการฝึกงานเพิ่มเติมด้วยตนเอง	69	82.14
ทางโรงเรียนส่งไปฝึกอบรม	29	35.52

ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพเกี่ยวกับความรู้ด้านสื่อการสอน

ประสิทธิภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน	5	5.95
เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน ได้แก่	79	94.04
- เคยเรียนวิชาสัทธิศาสตร์ศึกษามาโดยตรง	43	51.19
- เคยได้อ่านจากเอกสาร ตำราและหนังสือต่างๆด้วยตนเอง	74	88.09
- จากการสังเกตการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์และผู้บริหารอื่นๆ	59	70.23

ตารางที่ 13 ระดับการใช้สื่อประกอบการสอน

ประเภทของสื่อ	ระดับคะแนน							
	ใช้ทุกครั้งที่สอน		ใช้บ่อยครั้ง		นานๆ ใช้ครั้ง		ไม่เคยใช้เลย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แผนภาพ	1	1.19	42	50	38	45.23	3	3.57
2. แผนภูมิ	2	2.38	44	52.28	36	42.85	2	2.38
3. โปสเตอร์	1	1.19	46	54.76	35	41.66	1	1.19
4. หุ่นจำลอง			31	36.90	31	36.90	1	20.23
5. ของจริง	4	4.76	55	66.66	24	28.57		
6. กระดานชอล์ก	72	85.72	10	11.90	2	2.38		
7. ภาพยนตร์และเครื่องฉาย			-	-	-	-		
8. สไลด์และเครื่องฉาย			4	4.76	59	70.23	21	25
9. แผนภาพโปร่งใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ			1	1.19	57	67.85	26	30.95
10. วีดีโอและโทรทัศน์			5	5.95	48	57.14	36	38.09
11. เครื่องขยายเสียง					46	54.76	33	45.23
12. เทปบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกเสียง			2	2.88	40	47.61	41	48.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 ลักษณะการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียน

ลักษณะการสอน	จำนวน(โรงเรียน)	ร้อยละ
เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพ	10	66.66
เป็นแผนการเรียน		
เป็นทั้งวิชาพื้นฐานอาชีพและแผนการเรียน	5	33.33

ตารางที่ 15 สภาพทั่วไปของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรม

สภาพของโรงเรียน	จำนวน(โรงเรียน)	ร้อยละ
เคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรม	14	93.33
ไม่เคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรม	1	6.66
ที่เคยเปิดแผนการเรียนแต่ปัจจุบันไม่เปิดเพราะ		
1. ไม่มีนักเรียนเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรม	10	66.66
2. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนขาดสิ่งเอื้ออำนวย		
- ขาดอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร	5	33.33
- สภาพโรงเรียนไม่เหมาะสม	3	20
- ขาดครูเกษตร	-	-

ตารางที่ 16 จำนวนพื้นที่สำหรับการเกษตรกรรม

จำนวนพื้นที่	จำนวน(โรงเรียน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ไร่	3	20
1 - 10 ไร่	6	40
11 - 20 ไร่	5	33.33
21 - 30 ไร่	-	-
30 ไร่ขึ้นไป	1	6.66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรม

ประเภทของแหล่งน้ำ	จำนวน(โรงเรียน)	ร้อยละ
แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง บึงต่างๆ	7	46.66
คลองชลประทาน	-	-
บ่อน้ำ	7	46.66
น้ำฝน	3	20
น้ำบาดาล	10	66.66
น้ำประปา	6	40

ตารางที่ 18 ความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรมสาขาต่างๆ

ประเภทของสาขาวิชาเกษตรกรรม	ระดับความเหมาะสม			ค่าคะแนนเฉลี่ย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
	จำนวน(โรงเรียน)	จำนวนโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	
พืชผัก	7	4	4	2.2
พืชไร่	5	5	5	2
ไม้ผล	3	5	7	1.73
ไม้ดอกไม้ประดับ	7	8	-	2.46
สัตว์ปีก	7	6	2	2.33
สัตว์เล็ก	4	4	7	1.80
สัตว์ใหญ่	3	1	11	1.46
สัตว์น้ำ	4	5	6	1.86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 ความเพียงพอของสถานที่สำหรับการจัดสอนวิชาเกษตรกรรม

ประเภทของสถานที่	ระดับความเพียงพอ			ค่าคะแนนเฉลี่ย
	เพียงพอ	ปานกลาง	ไม่มี	
	จำนวน(โรงเรียน)	จำนวน(โรงเรียน)	จำนวน(โรงเรียน)	
ห้องบรรยายวิชาการเกษตร	5	9	1	1.20
ห้องสมุดที่มีตำราเกษตร	-	15	-	1.93
โรงฝึกงานเกษตร	4	7	4	2.00
ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์เกษตร	4	9	2	2.13
เรือนเพาะชำ	8	6	1	2.46
โรงเรือนเลี้ยงสัตว์	2	9	4	1.86
โรงเรือนเพาะเห็ด	7	8	-	2.46
โรงเก็บปุ๋ย	1	4	10	1.40
บอปลา	5	7	3	2.13
พื้นที่สำหรับการปลูกพืช	6	9	-	2.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดสอนวิชาเกษตรกรรม

ประเภทของวัสดุอุปกรณ์	ระดับความเพียงพอ			ค่า คะแนน เฉลี่ย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
	จำนวน(โรงเรียน)	จำนวน(โรงเรียน)	จำนวน(โรงเรียน)	
1. หนังสือหลักสูตร	9	6		2.4
2. คู่มือครูวิชาเกษตร	9	6		2.6
3. หนังสือเรียนคานวิชาชีพเกษตร	3	12		2.2
4. คู่มืออุปกรณ์ในการเรียน วิชาการเลี้ยงสัตว์		14		1.93
5. คู่มืออุปกรณ์ในการเรียน วิชาพืชกรรม	1	14		2.06
6. คู่มืออุปกรณ์ในการเรียน วิชาช่างเกษตร		15		2.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 ระดับคะแนน ความคิดเห็นวงหลัง-๑ หารายเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมหลัง

ข้อความ	ระดับคะแนน										ค่าคะแนนเฉลี่ย	
	1		2		3		4		5			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ด้านการศึกษาคือ												
1. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมมีโอกาสศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมมีจำนวนน้อย	6	7.14	6	7.14	9	10.71	21	33.93	42	50	4.03	
2. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมถูกจำกัดสิทธิในการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	2	2.38	7	8.33	12	14.22	22	26.15	41	33.00	4.10	
3. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมมีความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญน้อยจึงไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้	3	3.57	2	2.38	26	30.55	20	23.80	33	39.28	3.92	
4. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรม เมื่อมีโอกาสให้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปต้องใช้ความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญมาก มักจะประสบปัญหาในการเรียน เพราะพื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาสามัญน้อยทำให้การเรียนไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ			3	3.57	11	13.09	28	33.33	42	50	4.29	
ด้านการประกอบอาชีพ												
5. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมสำเร็จแล้วทำงานที่ที่เป็นงานของรัฐบาลหรืองานรับจ้างในภาคเอกชนตรงกับสาขาที่เรียนยาก	11	13.09	2	2.38	11	13.09	44	52.38	16	19.04	3.61	
6. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องปฏิบัตินานและทำงานหนัก นักเรียนจึงไม่ชอบเรียนและไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม	3	3.57	6	7.14	6	7.14	40	47.61	29	34.52	4.00	
7. การขาดหลักประกันและค่าแรงงานในเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตรกรรม การจำกัดในเรื่องปริมาณการรับซื้อ การเอาเปรียบเอาเปรียบในเรื่องราคาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรกรรมของพ่อค้าทำให้เด็กเรียนไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตรกรรม	3	3.57	7	8.33	24	28.57	21	33.93	29	34.52	3.76	
8. การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาเพื่อให้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีน้อย	1	1.19	8	9.52	10	11.90	43	51.19	22	26.15	3.90	
9. วัยและความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของนักเรียนที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังไม่เพียงพอไม่มีความมั่นใจที่จะประกอบอาชีพการเกษตรได้				13	15.47	8	9.52	34	40.47	29	34.52	3.74
ด้านหลักสูตรและการบริหาร												
10. สถานศึกษามุ่งผลิตนักเรียนโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน	2	2.32	11	13.09	21	25	34	40.47	16	19.04	3.60	
11. สถานศึกษามีได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระ แต่ก็มีได้มุ่งเน้นให้นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปจึงทำให้นักเรียนขาดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในชีวิตการศึกษา	2	2.32	7	8.33	15	17.85	44	52.38	16	19.04	3.78	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับคะแนน										ค่าคะแนนเฉลี่ย	
	1		2		3		4		5			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
12. หลักสูตรกำหนดให้มีการเรียนวิชาชีวเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แต่สภาพของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนปฏิบัติจึงทำให้การเรียนวิชาชีวเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์			6	7.14	21	25	17	20.23	40	47.61	4.03	
13. เนื้อหาที่กำหนดไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร คือ นักเรียนปฏิบัติจริงไม่ได้	3	3.57	12	14.28	17	20.23	36	42.85	16	19.14	3.50	
14. ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศตามหลักสูตรได้	5	5.95	13	15.47	14	16.66	36	42.85	16	19.14	3.53	
<u>ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน</u>												
15. การจัดสอนภาคปฏิบัติของโรงเรียนของห่านไม่สัมพันธ์กับทฤษฎีเนื่องจากขาดวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย	3	3.57	5	5.95	18	21.42	47	55.95	11	13.09	3.69	
16. นักเรียนมาปฏิบัติงานนอกเวลาไม่สะดวกทำให้การเรียนวิชาชีวเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จ					17	20.23	3	3.57	46	54.76	18	21.42
17. ครู-อาจารย์ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอน	16	19.04	32	38.09	16	19.04	20	23.80			2.47	
<u>ด้านสื่อ-วัสดุอุปกรณ์</u>												
18. ครู-อาจารย์ขาดความรู้ความถนัดในการใช้สื่อการสอนที่ดองการ	14	16.66	38	45.23	12	14.28	18	21.42	2	2.38	2.47	
19. หาด้านสื่อ-อุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาโดยมาก	13	15.47	13	15.47	14	16.66	43	51.19	1	1.19	2.55	
20. โรงเรียนขาดแคลนสื่อ-อุปกรณ์สำหรับการเรียนวิชาชีวเกษตร	4	4.76	13	15.47	18	21.38	23	27.38	26	30.95	3.64	
21. สภาพโรงเรียนของห่านขาดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนวิชาเกษตร					13	15.47	18	21.38	40	47.61	13	15.47
22. ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองเมื่อให้ทำอุปกรณ์การเรียนมาจากบ้าน	6	7.14	10	11.90	22	26.19	33	39.28	13	15.47	3.08	
<u>ด้านความเหมาะสมของโรงเรียน</u>												
23. โรงเรียนของห่านมีพื้นที่สำหรับให้นักเรียนปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอ	20	23.80	11	13.09	2	3.51	34	40.37	17	20.23	3.17	
24. โรงเรียนของห่านประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปดังนี้												
1. แหล่งน้ำเพื่อใช้ทางเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม	19	22.61	3	3.57	12	14.28	47	55.35	1	1.19	3.11	
2. พื้นที่สำหรับการเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม	12	14.28	5	5.95	14	16.66	32	38.09	21	25	3.53	
<u>ด้านความเหมาะสมของโรงเรียน</u>												
3. อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเกษตรและไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน	10	11.90	45	53.57	20	23.80	8	9.52	1	1.19	2.34	
4. อยู่ในย่านชุมชนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเกษตร	15	17.67	39	46.42	18	21.42	6	7.14	6	7.14	2.39	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระบับคะแนน										ค่าคะแนนเฉลี่ย
	1		2		3		4		5		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
<u>ค่านงปริมาณ</u>											
25. ทางโรงเรียนของท่านจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อการสอนและพัฒนาทศวิชาเกษตรกรรม แต่ไม่เพียงพอตามความต้องการ	1	1.19	6	7.14	10	11.90	53	63.09	14	16.66	3.86
26. ทางทศวิชาเกษตรกรรมใช้งบประมาณไม่เหมาะสมจึงทำให้เกิดปัญหาค่านงปริมาณไม่เพียงพอเป็นประจำ	13	13.47	45	53.57	20	23.80	5	5.95	1	1.19	2.23
<u>ค่านงบุคลากร</u>											
27. ครูสอนวิชาเกษตรภาคชกษและกำลังใจที่จะทำงานเนื่องจากสาเหตุดังนี้											
1. ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหาร			16	19.04	20	23.80	40	47.61	8	9.52	3.47
2. ขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน	6	7.14	14	16.66	20	23.80	35	41.66	9	10.71	3.52
3. ขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง	5	5.95	7	8.33	14	16.66	51	60.71	7	8.33	3.57
4. ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน	6	7.14	9	10.71	11	13.09	45	53.57	13	14.47	3.59
5. มีปัญหาส่วนตัว	17	20.03	17	20.23	20	23.80	24	28.57	6	7.14	2.82
28. ครูสอนวิชาเกษตรมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ ทักษะทางการเกษตรไม่เพียงพอ	4	4.76	13	15.47	25	29.76	38	45.23	4	4.76	3.29
29. ครูสอนวิชาเกษตรไม่เข้าใจหลักสูตร	10	11.90	18	21.42	20	23.80	34	40.47	2	2.38	3.00
30. ครูไม่ได้รับการสนับสนุนในค่านงปริมาณและสวัสดิการในการนี้เทศโครงการหรือคิดค่าประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน	6	7.14	8	9.52	10	11.90	44	52.38	16	19.04	3.04

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ระเบียบที่ 22: ระเบียบคณะแผน ขอเสนอแนะของครู-อาจารย์เกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา

ข้อความ	ระดับคะแนน										ค่าคะแนนเฉลี่ย
	1		2		3		4		5		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ด้านการประกอบอาชีพ											
1. ควรจะแก้ไขทัศนคติที่ว่าเมื่อนักเรียน เรียนจบแล้วจะต้องทำงานของรัฐบาล หรืองานรับจ้างภาคเอกชนและปลูกฝังค่านิยมให้รักงานอาชีพอิสระ					6	7.14	45	55.57	33	39.28	4.32
2. ควรจะเน้นการทำงานเกษตรที่ครบวงจร เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเปรียบด้านการตลาด			1	1.19	4	4.76	58	69.04	21	25	4.17
3. รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตร			1	1.19	4	4.76	25	29.76	54	64.28	4.64
4. ควรฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น กระตือรือร้นในความรู้ การแนะนำของชีวิตเพื่อจะได้มีความมั่นใจและกล้าประกอบอาชีพ					6	7.14	46	54.76	32	36.09	4.30
ด้านการศึกษา											
5. แนวทางในการแก้ไขจำนวนนักเรียนลดลง โดยควรหาโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาต่อสาขาเดิมในระดับที่สูงขึ้นไปโดยมาก			1	1.19	25	29.76	24	28.57	34	40.47	4.11
6. ขยายสิทธิในการเลือกคณะ เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น					2	2.38	46	54.76	36	42.85	4.40
7. ควรจะสอนวิชาพื้นฐานทางด้านวิชาชีพให้นักเรียนได้เรียนมากขึ้น เพื่อจะได้มีโอกาสสอบเข้าแข่งขันในระดับศึกษาที่สูงกว่าได้ และไม่ประนีประนอมเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาชีพ					6	7.14	44	52.38	34	40.47	
8. ควรอธิบายให้เป็นที่เข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพ ที่ต้องมีการปฏิบัติงานจริงเพื่อให้ได้ทักษะ			3	3.57	1	1.19	56	66.66	24	28.57	4.20
9. ควรแก้ไขทัศนคติที่มีต่ออาชีพการเกษตรที่ว่า เป็นอาชีพของกะม็ รายได้น้อยและสังคมไม่ยอมรับ โดยยกตัวอย่างและเชิญเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมาบรรยายให้เป็นที่เข้าใจและสร้างขวัญกำลังใจให้กับ เด็กนักเรียนและควรเชิญผู้ปกครองญาติพี่น้องของนักเรียนมาร่วมฟังรวมด้วยจะแก้ไขทัศนคติที่ดี ๆ ไปได้พร้อมกัน					12	14.28	49	58.33	23	27.38	3.80
ด้านหลักสูตรและการบริหาร											
10. สถานศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มในอนาคตพิจารณาในการเปิดรับนักเรียน เพื่อให้เข้าเรียนในแต่ละแผนการเรียน					11	13.09	46	54.76	27	32.14	4.19
11. เมื่อสถานศึกษามีได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระแล้วควรมีการรองรับจะให้ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละแผนการเรียนนั้น ๆ ไปศึกษาต่ออะไร และไปทำอะไรต่อไป			1	1.19	8	9.50	52	61.90	23	27.38	4.15
12. หลักสูตรควรตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดเนื้อหาที่เน้นสอนให้สอดคล้องและให้เหมาะสมกับวัย สถานภาพและท้องถิ่นของนักเรียนด้วย			1	1.19	25	29.76	24	28.57	34	40.47	4.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่องาน	ระดับคะแนน										ค่าคะแนนเฉลี่ย
	1		2		3		4		5		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
งานการจัดระบบการเรียนการสอน											
3. เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาชีพเกษตรกรรมมีทั้งภาคทฤษฎีที่เป็นวิชาการและภาคปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและพยายามนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์มากที่สุด			3	3.57	11	13.09	34	40.47	36	42.47	4.08
4. ควรให้นักเรียนมีโอกาสไปปฏิบัตินอกสถานที่อย่างสม่ำเสมอในรูปของโครงการเกษตรต่าง ๆ ที่อยู่ในวิชาเรียน	1	1.19	10	11.90	3	3.57	46	57.76	24	28.57	3.97
5. ควรจัดให้มีการฝึกงานพิเศษตามสถานที่ของรัฐบาลและเอกชนเพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้นักเรียนและเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและรู้จักของหน่วยงานและประชาชนทั่วไป			3	3.57	4	4.76	43	51.19	34	40.47	4.28
6. ควรมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ด้านการเกษตรมาบรรยายพิเศษเมื่อครูผู้สอนมีทักษะและความรู้ไม่เพียงพอ					14	16.66	48	57.14	22	26.19	4.09
นสื่ออุปกรณ์											
ควรมีการอบรม ฝึกการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ให้กับครูผู้สอนเกษตรเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการใช้			1	1.19	11	13.09	20	23.80	32	31.90	4.46
ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้งบประมาณโดยคำนึงถึงความจำเป็นมากที่สุด					2	2.38	37	44.04	43	53.57	4.51
ครูชี้แจงและขอความร่วมมือกับนักเรียน ผู้ปกครองในการช่วยหาสื่ออุปกรณ์มาจากบ้านโดยบอกความจำเป็นและผลเสียหากเครื่องมือนี้อุปกรณ์ไม่เพียงพอ			8	9.52	27	32.14	36	42.95	15	15.47	3.64
หาแหล่งการบริการหรือบริการทางสื่อการสอนดังนี้			1	1.19	6	7.14	55	65.47	22	26.19	4.16
1. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการที่จะเลือกสื่อการสอนและอุปกรณ์ในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน			1	1.19	6	7.14	55	65.47	22	26.19	4.16
2. หาแหล่งการจัดให้มีศูนย์สื่อการสอนสำหรับผลิตสื่อ เก็บรักษาสื่อการสอนเป็นสวนกลาง			4	4.76	10	11.90	24	28.57	46	54.76	4.33
3. หาที่มีความต้องการ เสริมความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนและอุปกรณ์ในการปฏิบัติ					3	3.57	57	67.85	24	28.57	4.25
4. หาต้องการความรู้ในการผลิตสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติงานวัสดุราคาถูกและมีการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้					1	1.19	56	66.66	27	32.14	4.30
5. หาต้องการให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและสนับสนุนในการหาสื่อการสอนวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติและหาสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้ควรให้บริหารจัดการคือ			1	1.19	1	1.19	64	76.19	28	33.33	4.29
6. ในการจัดการสอนหาหนังสือการใช้วัสดุอุปกรณ์คือใบไม้มีความจำเป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)											
- ของจริง			3	3.57	5	5.95	34	40.47	32	38.09	3.77
- หุ่นจำลอง	1	1.19	1	1.19	10	11.90	51	60.71	21	25	4.07
- การค้นซอล์	5	5.95			6	7.14	47	55.95	26	30.95	4.05
- แผนภูมิต่างๆ			1	1.19	7	8.33	46	54.76	30	35.71	4.25
- แผนภาพ, โปสเตอร์	1	1.19	1	1.19	6	7.14	51	60.71	25	29.76	4.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอความ	ระบุลักษณะ										ค่าคะแนนเฉลี่ย
	1		2		3		4		5		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
- แผนภาพโปร่งใสและ เครื่องฉายภาพวีดิทัศน์					8	9.52	50	59.52	26	30.95	4.08
- สไลด์และ เครื่องฉาย			1	1.19	14	16.66	46	54.76	23	27.38	4.08
- วีดีโอและ โทรทัศน์					8	9.52	53	63.09	23	27.38	4.17
- ฟิล์มภาพยนต์และ เครื่องฉาย	1	1.19			31	36.96	36	42.85	16	19.04	3.19
- หนังสือนำประกอบ การเรียน	1	1.19	1	1.19	14	16	33	39.28	35	41.66	4.19
- เครื่องขยายเสียง	11	1.19	4	4.76	22	26.19	36	42.85	21	25	3.85
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....											
ความเหมาะสมของโรงเรียน											
ทางโรงเรียนควรจัดสภาพทั่วไปของโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียน เกษตร			4	4.76	12	14.28	44	53.38	24	28.57	3.95
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมทั้งคหัตถะหัตถ์ได้ เช่น ไม้แท่งลงน้ำ											
เหมาะสมเพียงพอ มีพื้นที่ที่เหมาะสมและเพียงพอ											
งบประมาณ											
ผู้บริหารควรส่งเสริมในการเรียนแผนการเรียน เกษตรกรรมและจัดสร้างงบประมาณ	4	4.76	4	4.76	4	4.76	27	38.14	45	53.57	3.90
ให้เพียงพอกับความต้องการหรือควรทำมีเงินงบประมาณเป็นมากหรือน้อย											
บุคลากร											
ท่านต้องการขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)											
1. ต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร					1	1.19	55	65.47	28	33.33	3.90
2. ต้องการความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน					1	1.19	49	58.33	34	40.47	4.39
3. ต้องการความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาล							52	61.90	32	38.09	4.38
4. ต้องการความร่วมมือจากนักเรียนและลูกศิษย์					1	1.19	51	60.71	32	38.09	4.33
5. ต้องการเพิ่มอัตราเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ							39	46.42	45	53.57	4.53
ครูสอนวิชาเกษตรควรเข้าใจหลักสูตรหรือมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์	2	2.38	1	1.19	1	1.19	34	40.47	46	54.76	4.44
ทักษะทางเกษตรเป็นอย่างดี											
ภาระแนะแนว											
ฝ่ายแนะแนวของทางโรงเรียนควรจัดบริหารการหรือประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน			2	2.38	5	5.95	50	59.52	27	32.19	4.21
ผู้ปกครองทราบถึงเป้าหมายของรัฐบาลและกรมสามัญศึกษาในการเปิดแผนการ											
เรียนแต่ละแผนว่าต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาให้สมัครเรียนอย่างไร											
ฝ่ายแนะแนวควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครองทราบถึงความสำคัญ					4	4.76	43	51.19	37	44.04	4.39
ของการเกษตร โดยอาจเชิญผู้ประสพผลสำเร็จทางด้านการศึกษา การ											
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาบรรยายให้นักเรียน ผู้ปกครองรับฟังก่อนมี											
การเลือกแผนการเรียนต่างๆ											
ฝ่ายแนะแนวควรเชิญอาจารย์อยู่ในสถาบันการศึกษาทางการเกษตรใน			2	2.38			45	53.57	37	44.04	4.39
ระดับที่สูงขึ้นไปมาบรรยายถึงโอกาสและความก้าวหน้าในการศึกษาต่อของ											
นักเรียนสาขาเกษตรกรรม											

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

31 สิงหาคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล

เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มข้อมูล

เนื่องด้วยดิฉันซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ ระดับปริญญาตรี ได้ทำปัญหาพิเศษด้านงานวิจัยทางการศึกษา เรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์" แต่ขณะนี้ยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของแต่ละโรงเรียน

ดิฉันจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาให้ข้อมูลดังกล่าว เพื่อดิฉันจะได้นำมาประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไปนี้ ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนาถอนงค์ การเพิ่ม)

นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

แบบฟอร์มขอมูล

จงกรอกขอมูลลงในช่องว่าง

จำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนอนุบาลนารี ..... มีทั้งหมด.....คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2127

คณะกรรมการอำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

18 S.A. 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน เมืองกาฬสินธุ์

ด้วย นางสาวณอนงค์ การเพิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ มีความประสงค์จะเข้าการศึกษาคุณวุฒิประกอบการศึกษา
เรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรม
ลดลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์" เสนอต่อคณะฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติให้อาจารย์ที่สอนวิชาชีพเกษตรกรรมระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดของท่านช่วยกรอกแบบสอบถามตามที่แนบมาด้วย จะเป็น
พระคุณอย่างยิ่ง คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือ
จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

จกท อ.บ.1๓๗

(คุณหญิงวนิดา ฐุประเทมีย์)

คณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

โทร. 3267320-9 โทร 413-415

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

17 ธันวาคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์สอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เนื่องด้วยคุณ นางสาวนาถอนงค์ การเพิ่ม นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการวิจัยระดมการ ทำปัญหาพิเศษ ระดับปริญญาตรี ตามข้อกำหนดของหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต โดยทำการวิจัยในหัวข้อ เรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์" ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม สาเหตุที่นักเรียนเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงและรวบรวมข้อเสนอแนะ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ อาจจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในแผนการเรียนเกษตรกรรมในโอกาสต่อไป

สำหรับลักษณะขอคำถามในแบบสอบถามนี้ มุ่งเน้นที่จะให้ท่านตอบคำถามจากประสบการณ์ที่ท่านพบมา ด้วยตนเองและจากความคิดเห็นส่วนตัวของท่านที่มีต่อขอคำถามนี้ ในฐานะที่ท่านเป็นอาจารย์สอนวิชาชีพเกษตร กรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามงานวิจัยครั้งนี้ และคิดว่าจะมารับแบบสอบถาม คืนด้วยตัวเองในวันที่ 27 - 28 ธันวาคม 2532

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนาถอนงค์ การเพิ่ม)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กรุงเทพฯ 10520

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลงใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาฬสินธุ์

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามคือครู-อาจารย์เกษตรที่กำลังสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายของจังหวัดกาฬสินธุ์
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (✓) หนาขอความหรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้
ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน
3. โปรดตอบคำถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำมาประกอบการทำปัญหาพิเศษ
4. กรุณาอ่านคำชี้แจงที่ปรากฏในแต่ละตอนอย่างละเอียดก่อนลงมือตอบ
5. แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบ่งย่อยได้ 2 หัวข้อดังนี้
ตอนที่ 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์เกษตร
ตอนที่ 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน (ตอบเฉพาะหัวหน้าหมวดเท่านั้น)
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลาย เลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมลดลง
ตอนที่ 3 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทางการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา

ตอนที่ 1

ตอนที่ 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์เกษตร

1. เพศ ( ) ชาย
( ) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. อายุราชการ.....ปี

4. สถานภาพ

- ( ) โสด
- ( ) สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน
- ( ) สมรสแล้วแยกกันอยู่
- ( ) เป็นหม้าย

5. ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัด.....

6. วุฒิการศึกษาสุดท้ายที่ท่านได้รับคือ.....
สาขาวิชาเอก.....

7. ประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตรของท่าน.....ปี.....

8. งานในหน้าที่ของท่านคือ.....

8.1 งานสอน

- 1. วิชา.....ชั้น.....
- 2. วิชา.....ชั้น.....
- 3. วิชา.....ชั้น.....

8.2 นอกจากงานสอนแล้วงานอื่นที่ท่านได้รับมอบหมายจากหมวดวิชาและจากทางโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ครูที่ปรึกษาห้องเรียน
- ( ) ครูที่ปรึกษาโครงการต่าง ๆ
- ( ) ช่วยงานวิชาการ
- ( ) ช่วยงานปกครอง
- ( ) ช่วยงานธุรการ
- ( ) ช่วยงานกิจกรรม
- ( ) เป็นหัวหน้าหมวดวิชา
- ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ท่านเคยได้รับฝึกอบรมในเรื่องวิธีการและเทคนิคการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของท่านหรือไม่

- ( ) เคย
- ( ) ไม่เคย

10. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฝึกทักษะวิชาชีพเกษตรหรือไม่

( ) เคย

( ) ไม่เคย

11. ความรู้และทักษะเกษตรที่ท่านใช้ประกอบการสอนท่านได้รับมาโดยทางใด(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) จากสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

( ) จากการฝึกงานเพิ่มเติมด้วยตนเอง

( ) ทางโรงเรียนส่งไปฝึกอบรม

12. ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสื่อสารหรือไม่ ( ) เคย ( ) ไม่เคย

ถ้าเคยท่านได้รับในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษาโดยตรง

( ) เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับสื่อการสอน

( ) ศึกษาคนควาจากเอกสารตำราและหนังสือต่างๆ ด้วยตนเอง

( ) จากการสังเกตการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์และผู้บรรยายอื่นๆ

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการใช้ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

13. ท่านประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอนแต่ละอย่างดังนี้

ประเภทของสื่อ	ระดับการใช้			
	ใช้ทุกครั้งที่สอน	ใช้บ่อยครั้ง	นานๆใช้ครั้ง	ไม่เคยเลย
1. แผนภาพ	.....	.....	.....	.....
2. แผนภูมิ	.....	.....	.....	.....
3. โปสเตอร์	.....	.....	.....	.....
4. หุ่นจำลอง	.....	.....	.....	.....
5. ของจริง	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไข ใช้งานโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของสื่อ	ระดับการใช้			
	ใช้ทุกครั้งที่สอน	ใช้บ่อยครั้ง	ใช้นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
6. กระดานชอล์ก	.....	.....	.....	.....
7. फिल्मภาพยนตร์และเครื่องฉาย	.....	.....	.....	.....
8. สไลด์และเครื่องฉาย	.....	.....	.....	.....
9. แผนภาพโปร่งใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ	.....	.....	.....	.....
10. วิทยุและโทรทัศน์	.....	.....	.....	.....
11. เครื่องขยายเสียง	.....	.....	.....	.....
12. เทปบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกเสียง	.....	.....	.....	.....
13. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพเกษตรและสภาพทั่วไปของโรงเรียน

- ปัจจุบันนี้โรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในลักษณะใด
  - ( ) เป็นวิชาพื้นฐานอาชีพหรือวิชาการทำงาน
  - ( ) เป็นแผนการเรียนเกษตรกรรม
  - ( ) เปิดทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าว
- โรงเรียนของท่านเคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรมมาก่อนหรือไม่
  - ( ) เคย
  - ( ) ไม่เคย
- โรงเรียนที่ เคยเปิดสอนแผนการเรียนเกษตรกรรมแต่ปัจจุบันไม่เปิดสอนแล้วเพราะ
  - (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) ไม่มีนักเรียนเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรม
  - ( ) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ( ) ขาดอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร
  - ( ) สภาพโรงเรียนไม่เหมาะสม
  - ( ) ขาดครูเกษตรที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีการนำไปใช้

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ถ้าโรงเรียนของท่านไม่เคยเปิดสอนแผนการเรียน เกษตรกรรมท่านคิดว่าในอนาคตจะเปิดสอนหรือไม่

( ) ไม่เพราะ.....

( ) เปิดสอน เพราะ.....

6. โรงเรียนของท่านมีพื้นที่สำหรับการเกษตรประมาณ.....ไร่.....งาน

7. แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรในโรงเรียนได้จากเท่าใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง บึงต่าง ๆ

( ) คลองชลประทาน

( ) บอนน้ำ

( ) น้ำบาดาล

( ) น้ำฝน

( ) น้ำประปา

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

จากข้อ 8-10 โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างในตารางตรงสภาพความเป็นจริง

8. สภาพพื้นที่ของโรงเรียนเหมาะกับการเกษตรสาขาต่างๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ประเภท	ระดับความเหมาะสม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. พืชผัก	.....	.....	.....
2. พืชไร่	.....	.....	.....
3. ไม้ผล	.....	.....	.....
4. ไม้ดอก-ไม้ประดับ	.....	.....	.....
5. สัตว์ปีก	.....	.....	.....

ประเภท	ระดับความเหมาะสม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
6. สัตว์เล็ก	.....	.....	.....
7. สัตว์ใหญ่	.....	.....	.....
8. สัตว์น้ำ	.....	.....	.....
9. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....	.....	.....

9. โรงเรียนของท่านมีสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพเกษตรต่อไปนี้เพียงพอหรือไม่

ประเภท	มีเพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มี
1. ห้องบรรยายวิชาเกษตร	.....	.....	.....
2. ห้องสมุดที่มีตำราเกษตร	.....	.....	.....
3. โรงฝึกงานเกษตร	.....	.....	.....
4. ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์	.....	.....	.....
5. เรือนเพาะชำ	.....	.....	.....
6. โรงเรือนเลี้ยงสัตว์	.....	.....	.....
7. โรงเรือนเพาะเห็ด	.....	.....	.....
8. โรงเก็บปุ๋ย	.....	.....	.....
9. บ่อปลา	.....	.....	.....
10. พื้นที่สำหรับปลูกพืช	.....	.....	.....
11. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. โรงเรียนของท่านมีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมดังต่อไปนี้ เพียงพอหรือไม่

ประเภท	มีเพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มี
1. หนังสือหลักสูตร	.....	.....	.....
2. คู่มือครูวิชาเกษตร	.....	.....	.....
3. หนังสือเรียนคานวิชาเกษตร	.....	.....	.....
4. เครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนวิชาการเลี้ยงสัตว์.....	.....	.....	.....
5. เครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนวิชาพืชกรรม	.....	.....	.....
6. เครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนวิชาช่างเกษตร	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกแผน

การเรียนเกษตรกรรมลดลง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความคิดเห็นของท่านโดยในแต่ละช่อง

- คะแนนมีความหมายดังนี้ คือ
1. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
  2. ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
  3. ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
  4. เห็นด้วยกับข้อความนั้น
  5. เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ข้อความ	1	2	3	4	5
<u>ด้านการศึกษาคือ</u>					
1. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมมีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปตรงกับสาขาเดิมมีจำนวนน้อย	...	...	...	...	...
2. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมถูกจำกัดสิทธิในการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	...	...	...	...	...
3. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมมีความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญน้อยจึงไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้	...	...	...	...	...
4. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรม เมื่อมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปที่ต้องใช้ความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญมาก มักจะประสบปัญหาในการเรียน เพราะพื้นฐานความรู้ทางด้านวิชาสามัญน้อยทำให้การเรียนไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ	...	...	...	...	...
<u>ด้านการประกอบอาชีพ</u>					
5. นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรกรรมสำเร็จแล้วหางานทำที่เป็นงานของรัฐบาลหรืองานรับจ้างในภาคเอกชนที่ตรงกับสาขาที่เรียนยาก	...	...	...	...	...

ข้อความ	1	2	3	4	5
<u>ความเหมาะสมของโรงเรียน</u>					
3. อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเกษตรและไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน	...	...	...	...	...
4. อยู่ในย่านชุมชนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานเกษตร	...	...	...	...	...
<u>ค่านงบประมาณ</u>					
25. ทางโรงเรียนของท่านจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนและพัฒนาหมวดวิชาเกษตรกรรม แต่ไม่เพียงพอตามความต้องการ	...	...	...	...	...
26. ทางหมวดวิชาเกษตรกรรมใช้งบประมาณไม่เหมาะสมจึงทำให้เกิดปัญหาค่านงบประมาณไม่เพียงพอเป็นประจำ	...	...	...	...	...
<u>ค่านบุคลากร</u>					
27. ครูสอนวิชาเกษตรขาดขวัญและกำลังใจที่จะทำงานเนื่องจากสาเหตุดังนี้	...	...	...	...	...
1. ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหาร					
2. ขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน					
3. ขาดความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง					
4. ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน					
5. มีปัญหาส่วนตัว					
28. ครูสอนวิชาเกษตรมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ ทักษะทางการเกษตรไม่เพียงพอ	...	...	...	...	...
29. ครูสอนวิชาเกษตรไม่เข้าใจหลักสูตร	...	...	...	...	...
30. ครูไม่ได้รับการสนับสนุนในค่านงบประมาณและสวัสดิการในการนิเทศโครงการหรือติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน	...	...	...	...	...

ข้อความ	1	2	3	4	5
6. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องปฏิบัติกลางแจ้งและทำงานหนัก นักเรียนจึงไม่ชอบเรียนและไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม	...	...	...	...	...
7. การขาดหลักประกันและความแปรปรวนในเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตรกรรม การจำกัดในเรื่องปริมาณการรับซื้อ การเอาเปรียบเอาเปรียบในเรื่องราคาการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรกรรมของพ่อค้าทำให้เกษตรกรไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตรกรรม	...	...	...	...	...
8. การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาเพื่อให้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีน้อย	...	...	...	...	...
9. วัยและความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของนักเรียนที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังไม่เพียงพอไม่มีความมั่นใจที่จะประกอบอาชีพการเกษตรได้	...	...	...	...	...
<u>คานหลักสูตรและการบริหาร</u>					
10. สถานศึกษามุ่งผลิตนักเรียนโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน	...	...	...	...	...
11. สถานศึกษามิได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระ แต่ก็มิได้มุ่งเน้นให้นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเกษตรเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไปจึงทำให้นักเรียนขาดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในชีวิตการศึกษา	...	...	...	...	...
12. หลักสูตรกำหนดให้มีการเรียนวิชาชีพเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แต่สภาพของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนปฏิบัติจึงทำให้การเรียนวิชาชีพเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์	...	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	1	2	3	4	5
13. เนื้อหาที่กำหนดไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร คือ นักเรียนปฏิบัติจริงไม่ได้	...	...	...	...	..
14. ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศตามหลักสูตรได้	...	...	...	...	..
<u>ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน</u>					
15. การจัดสอนภาคปฏิบัติของโรงเรียนของท่านไม่สัมพันธ์กับทฤษฎี เนื่องจากขาดวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย	...	...	...	...	..
16. นักเรียนมาปฏิบัติงานนอกเวลาไม่สะดวกทำให้การเรียนวิชาชีพเกษตรไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ	...	...	...	...	..
17. ครู-อาจารย์ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอน	...	...	...	...	..
<u>ด้านสื่อ-วัสดุอุปกรณ์</u>					
18. ครู-อาจารย์ขาดความรู้ความถนัดในการใช้สื่อการสอนที่ต้องการ	...	...	...	...	..
19. ท่านหาสื่อ-อุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาได้ยาก	...	...	...	...	..
20. โรงเรียนขาดแคลนสื่อ-อุปกรณ์สำหรับการเรียนวิชาชีพเกษตร	...	...	...	...	..
21. สภาพโรงเรียนของท่านขาดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนวิชาเกษตร	...	...	...	...	..
22. ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองเมื่อให้ทำอุปกรณ์การเรียนมาจากบ้าน	...	...	...	...	..
<u>ด้านความเหมาะสมของโรงเรียน</u>					
23. โรงเรียนของท่านมีพื้นที่สำหรับให้นักเรียนปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอ	...	...	...	...	..
24. โรงเรียนของท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปดังนี้					
1. แหล่งน้ำเพื่อใช้ทางเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม	...	...	...	...	..
2. พื้นที่สำหรับการเกษตรไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม	...	...	...	...	..

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับการใช้แบบสำรวจความคิดเห็นเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ถ้ากรณีใดทางสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีผู้นำไปใช้

ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไข

ข้อความ	1	2	3	4	5
<u>ด้านการประกอบอาชีพ</u>					
1. ควรจะแก้ไขทัศนคติที่ว่าเมื่อนักเรียน เรียนจบแล้วจะต้องทำงานของรัฐบาล หรืองานรับจ้างภาคเอกชนและปลูกฝังค่านิยมให้รักงานอาชีพอิสระ	...	...	...	...	...
2. ควรจะเน้นการทำงานเกษตรที่ครบวงจร เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเปรียบด้านการตลาด	...	...	...	...	...
3. รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ควรส่งเสริมค่านิยมเงินทุนให้กับผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตร	...	...	...	...	...
4. ควรฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น กระจ่อร์รอนในความก้าวหน้าของชีวิตเพื่อจะได้มีความมั่นใจและกล้าประกอบอาชีพ	...	...	...	...	...
<u>ด้านการศึกษาต่อ</u>					
5. แนวทางในการแก้ไขจำนวนนักเรียนล้นด่ง โดยการหาโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาต่อสาขาเดิมในระดับที่สูงขึ้นไปได้มากขึ้น	...	...	...	...	...
6. ขยายสิทธิในการเลือกคณะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น	...	...	...	...	...
7. ควรจะสอนวิชาพื้นฐานทางด้านวิชาสามัญให้นักเรียนได้เรียนมากขึ้นเพื่อจะได้มีโอกาสสอบเข้าแข่งขันในระดับศึกษาได้มากกว่าเดิมและไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาสามัญ	...	...	...	...	...
8. ควรอธิบายให้เป็นที่เข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพที่ต้องมีการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะ	...	...	...	...	...
9. ควรแก้ไขทัศนคติที่มีต่ออาชีพการเกษตรที่ว่าเป็นอาชีพของคนมีรายไดต่ำและสังคมไม่ยอมรับ โดยยกตัวอย่างและเชิญเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมาบรรยายให้เป็นที่เข้าใจและสร้าง	...	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	1	2	3	4	5
<p>ขวัญกำลังใจให้กับเด็กนักเรียนและครู เชิญผู้ปกครองญาติพี่น้องของนักเรียนมาร่วมด้วยจะได้แก้ไขทัศนคติที่ผิด ๆ ไปพร้อมกัน</p> <p><u>ด้านหลักสูตรและการบริหาร</u></p>					
<p>10. สถานศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มในอนาคตพิจารณาในการเปิดรับนักเรียน เพื่อให้เข้าเรียนในแต่ละแผนการเรียน</p>	...	...	...	...	...
<p>11. เมื่อสถานศึกษามีได้เน้นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระแล้วก็ควรมีการรองรับจะให้ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละแผนการเรียนนั้น ๆ ไปศึกษาต่ออะไร และไปทำอะไรต่อไป</p>	...	...	...	...	...
<p>12. หลักสูตรควรตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดเนื้อหาที่เน้นสอนให้สอดคล้องและให้เหมาะกับวัย สถานภาพและท้องถิ่นของนักเรียนด้วย</p>	...	...	...	...	...
<p><u>ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน</u></p>					
<p>13. เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาชีพ เกษตรควรมีทั้งภาคทฤษฎีที่เป็นวิชาการ และภาคปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และพยายามนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์มากที่สุด</p>	...	...	...	...	...
<p>14. ควรให้นักเรียนมีโอกาสไปปฏิบัตินอกสถานที่อาจทำในรูปของโครงการเกษตรต่าง ๆ ที่อยู่ในวิชาเรียน</p>	...	...	...	...	...
<p>15. ควรจัดให้มีการฝึกงานพิเศษตามสถานที่ตั้งของรัฐบาลและเอกชน เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้นักเรียนและเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและรู้จักของหน่วยงานและประชาชนทั่วไป</p>	...	...	...	...	...
<p>16. ควรมีการเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ด้านการเกษตรมาบรรยายพิเศษ เมื่อครูผู้สอนมีทักษะและความรู้ไม่เพียงพอ</p>	...	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอความ	1	2	3	4
<u>คานสื่ออุปกรณ์</u>				
17. ควรมีการอบรม ฝึกการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ให้กับครูผู้สอน เกษตร เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการใช้	...	...	...	...
18. ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้งบประมาณโดยคำนึงถึงความจำเป็นมากที่สุด	...	...	...	...
19. ควรชี้แจงและขอความร่วมมือกับนักเรียน ผู้ปกครองในการช่วยหาสื่ออุปกรณ์มาจากบ้านโดยบอกความจำเป็นและผลเสียหากเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ				
20. ท่านต้องการกิจกรรมหรือบริการทางสื่อการสอนดังนี้				
1. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการที่จะเลือกสื่อการสอนและอุปกรณ์ในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	...	...	...	...
2. ท่านต้องการจัดให้มีศูนย์สื่อการสอนชั้นสำหรับผลิตสื่อ เก็บรักษาสื่อการสอนเป็น ส่วนกลาง	...	...	...	...
3. ท่านมีความต้องการเสริมความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนและอุปกรณ์การปฏิบัติ	...	...	...	...
4. ท่านต้องการความรู้ในการผลิตสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติจาก วัสดุราคาถูกและมีการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้	...	...	...	...
5. ท่านต้องการให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและสนับสนุนในการทำสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติและหากสิ่งใดจัดทำไม่ได้ก็ควรให้มีการจัดซื้อ	...	...	...	...
6. ในการจัดการสอนท่านคิดว่าการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่อไปนี้มีความจำเป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
- ของจริง				
- หุ่นจำลอง				
- การคานชอล์ก				
- แผนภูมิต่างๆ				
- แผนภาพ, โปสเตอร์				
- แผนภาพโปร่งใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอความ					
<ul style="list-style-type: none"> - สไลด์และเครื่องฉาย - วีซีโอและโทรทัศน์ - ฟิล์มภาพยนตร์และเครื่องฉาย - หนังสือประกอบการเรียน - เครื่องขยายเสียง - อื่นๆ (โปรดระบุ)..... 					
<u>ด้านความเหมาะสมของโรงเรียน</u>					
21. ทางโรงเรียนควรจัดสภาพทั่วไปของโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียน เกษตร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ใ้หม้แหล่งน้ำที่ เหมาะสมเพียงพอ มีพื้นที่ที่เหมาะสมและเพียงพอ	...	...	...	...	...
<u>ด้านงบประมาณ</u>					
22. ผู้บริหารควรส่งเสริมในการเรียนแผนการเรียน เกษตรกรรมและจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอับความต้องการหรือควรคำนึงถึงความจำเป็นมากที่สุด	...	...	...	...	...
<u>ด้านบุคลากร</u>					
23. ทานต้องการขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	...	...	...	...	...
<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร 2. ต้องการความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน 3. ต้องการความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐบาล 4. ต้องการความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครอง 5. ต้องการเพิ่มอัตราเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ 					
24. ครูผู้สอนวิชาเกษตรควรเข้าใจหลักสูตรพร้อมทั้งมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ ทักษะทางเกษตรเป็นอย่างดี	...	...	...	...	...
<u>ด้านการแนะแนว</u>					
25. ฝ่ายแนะแนวของทางโรงเรียนควรจัดนิทรรศการหรือประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครองทราบถึงเป้าหมายของรัฐบาลและกรมสามัญศึกษาในการเปิดแผนการ เรียนแต่ละแผนว่าต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติอย่างไร	...	...	...	...	...

	1	2	3	4
26. ฝ่ายแนะแนวควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน ผู้ปกครองทราบถึงความสำคัญของการเกษตร โดยอาจเชิญผู้ที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาบรรยายให้นักเรียน ผู้ปกครองรับฟังก่อนมีการเลือกแผนการเรียนต่างๆ	...	...	...	...
27. ฝ่ายแนะแนวควรเชิญอาจารย์ที่อยู่ในสถาบันการศึกษาทางการเกษตรในระดับที่สูงขึ้นไปมาบรรยายถึงโอกาสและความก้าวหน้าในการศึกษาต่อของการเรียนสาขาเกษตรกรรม	...	...	...	...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

1. กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี
รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา 2523.
2. จิตพกา ธนบุญราษฎร์วงศ์ หลักการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากร-
ธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2529.
3. จำเนียร วงศ์แพรสอน. "แนวความคิดเห็นในการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้าเรียนตามแผน
การเรียนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการ
ศึกษา 9" ปัญหาพิเศษปริญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 2531.
4. ชวนพิศ แซ่ห้วน "สภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมจากแผนการเรียน
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา(ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด-
อุตรดิตถ์ พุทธศักราช 2526" วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)
สาขาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
(2525:ก-ข)
5. ชัยมงคล สุวพานิช คู่มือการเรียนวิชาการเกษตร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา
2516.
6. ดวงเดือน พิศาลบุตร. ประวัติการศึกษาไทย ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
7. นิยม ศรีนพรัตน์ ครูกับการศึกษาเกษตรกรรม. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ 2523.
8. นุชนาฏ วรรณชะวาลิน "ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มวิชา
เกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตบางเขน สังกัดกรมสามัญศึกษา
เกี่ยวกับการสอนการเรียนวิชาหลักพีชกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524" วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาครุศาสตร์-
เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2527 (2525:ก-ข).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ประเสริฐ ตันจงนาวิน ความคิดเห็นของครูเกษรที่มีต่อการจัดการสอนการเรียนรู้วิชา
ชีพเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12" วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตร-
ศาสตร์) สาขาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2527 (2525:ก-ข).
10. พรทิพย์ อุทมนสิน หลักการศึกษากษตร 211 ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
11. พันธุ์ ทันทาคันท์ การมัธยมศึกษา โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิบูลย์โลก กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เลข 2521.
12. มานิต โลหะวิชัย "การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและความเข้าใจในจุดมุ่งหมายการจัด
การศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครู-อาจารย์เกษรในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรมสามัญ เขตการศึกษา 7" วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตร-
ศาสตร์) สาขาครุศาสตร์เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตร-
ศาสตร์. 2527. (2525:ก-ข).
13. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เอกสารการสอนชุดวิชา การศึกษาเกษตรและการส่ง
เสริมอาชีพเกษตร 2000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร 2527.
14. รุ่งทิวา จักรกร การมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526.
15. รวีวรรณ รุฒชัย บทสรุปและแนะนำการวิจัย 2000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร์ 2525.
16. รมนีย์ อากาภิรม วิธีสอนวิชาเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์...
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2531
17. วิชัย วงษ์ใหญ่ การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
โอเคียนส์โตร์ 2525.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18. ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กรุงเทพมหานคร 2524.
19. สมบุญ ภู่นวล การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์-โอเคียนส์โตร์ 2525.
20. สุรพันธ์ ยันต์ทอง. การบริหารโรงเรียนเทคนิค กรุงเทพมหานคร:สุทธิสารการพิมพ์ 2526.
21. สุมิตร คุณากร หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์ 2520.
22. สุภาพ วาดเขียน แนวทางการเขียนวิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัย 3000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช 2525.
23. สุภาพ วาดเขียน วิธีวิจัยและสถิติทางการวิจัยในศึกษาศาสตร์ 2000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช 2523.
24. สงัด อุทรานันท์ พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 2527.
25. สำอางค์ สีทาพงษ์ "การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษา สายสามัญ: ความจำเป็นและการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและเจตคติที่มีต่องานอาชีพ" วารสารการวิจัยทางการศึกษา, เล่มที่ 17 ฉบับที่ 3 2530. หน้า 17.
26. สุทัศน์ ชำนิศิศิลป์. "ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ จังหวัดบุรีรัมย์" ปัญหาพิเศษปริญาตรี, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 2530.
27. อารยะ รุ่งประพันธ์ "ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" ปัญหาพิเศษปริญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้